

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	49411 Громадське здоров`я
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	229 Громадське здоров`я

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЕДЕБО - Едина державна електронна база з питань освіти

ЕКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	49411
Назва ОП	Громадське здоров'я
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	229 Громадське здоров'я
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Рингач Наталія Олексandrівна, Заяць Юлія Богданівна, Юрочко Тетяна Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	18.01.2023 р. – 20.01.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму сайті

Відомості про самооцінювання ОП https://sumdu.edu.ua/images/content/general/accreditation/sumdu_master_public-health_self-esteem.pdf

Програма візиту експертної групи https://sumdu.edu.ua/images/content/general/accreditation/sumdu_master_public-health_visit-program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наяvnість або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОПП «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня в Сумському державному університеті є актуальнюю, має добре виражену унікальність, високопрофесійне кадрове забезпечення, сучасну матеріально-технічну базу та п'ятирівневу систему забезпечення якості освітнього процесу. ОП враховує інтереси ключових стейкхолдерів, державний та регіональний контекст розвитку системи громадського здоров'я. Работодавці підтвердили відповідність освітньої програми потребам ринку праці. Цілі ОП є чіткими, її структура відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти ступеня «магістр» галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 229 Громадське здоров'я, затвердженному наказом Міністерства освіти і науки України № 1383 від 12.12.2018 р. Різноманітні та вміло поєднані освітні практики, інноваційні форми та методи викладання сприяють досягненню задекларованих в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідаючи принципам академічної доброчесності та студентоцентрованого підходу. Функціонування системи академічної доброчесності забезпечується чіткою, логічною та впорядкованою роботою адміністрації закладу, науково-педагогічного персоналу, студентського самоврядування та здобувачів освіти. Наявність платформи MixLearning, віртуальних електронних читальних залів, обладнаних сховищ та чітко регламентованого алгоритму дій у надзвичайних ситуаціях дозволяє забезпечувати якісний навчальний процес в умовах воєнного часу. Інтер'ю з керівництвом ЗВО, науково-педагогічним, адміністративним персоналом та представниками допоміжних структурних підрозділів показало надзвичайну відданість своїй справі та непідробну зацікавленість у ефективній реалізації ОП. Таким чином, ЕГ за результатами вивчення відомостей про самооцінювання ОП та запланованих зустрічей з фокус-групами, враховуючи низку чинників (принципи поваги до автономії ЗВО; контекст реалізації освітньої програми, урахування позицій стейкхолдерів та підхід, орієнтований на вдосконалення) встановила, що освітня програма, що акредитується, відповідає всім критеріям акредитації з недоліками, що не є суттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. ОП є продуктом вивчення найкращих міжнародних практик та тісної співпраці з роботодавцями, що забезпечує її актуальність та практикоорієнтованість, у відповідності до загальних, державних та регіональних тенденцій розвитку громадського здоров'я. Активним учасником її становлення та розвитку є завкафедрою, який є членом Громадської Ради при Сумській облдержадміністрації, що розширює можливості співпраці з роботодавцями та розуміння потреб регіону. 2. Можливість для здобувачів оволодіти компетентностями не лише з охорони здоров'я, але й суміжних галузей. Це враховує міжсекторальність підходу системи громадського здоров'я, значно розширює конкурентноздатність здобувачів на ринку праці та є називайно актуальним для майбутніх фахівців з громадського здоров'я в умовах невизначеності та швидкозмінності середовища. 3. Форми та методи навчання і викладання, які сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. 4. Створені умови для залучення стейкхолдерів до організації та реалізації освітньо-наукового процесу, що сприяє забезпеченням практикоорієнтованості даної ОП. Зокрема, з ініціативи роботодавців до ОП було додано нову ОК9 «Організація проведення імунопрофілактики на державному рівні». 5. Потужна матеріально-технічна база повністю забезпечує умови для якісної підготовки здобувачів за ОП, у тому числі для здобувачів з особливими потребами. 6. Науково-педагогічні працівники (НПП) постійно оновлюють свої курси на основі результатів наукової діяльності, до якої активно залишаються і здобувачі за даною ОП. 7. Принципи академічної доброчесності є фундаментальною цінністю СумДУ: розроблено всю необхідну нормативну базу, здобувачі в повній мірі ознайомлені з питаннями академічної доброчесності (ЗВО має активний онлайн курс «Академічна доброчесність: виклики, дії, успішні історії» та щорічний захід «Академічна доброчесність на варті якісної освіти: готовність №1»), НПП мають можливість перевіряти на наявність плагіату не лише фінальні, але й поточні роботи здобувачів. 8. В СумДУ створена п'ятирівнева система забезпечення якості освіти, що дозволяє своєчасно виявляти недоліки, аналізувати та коригувати їх. 9. Система визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті прозора та зрозуміла. 10. Створена та добре працює система підвищення викладацької майстерності та кваліфікації НПП шляхом організації тематичних курсів, стажування, у тому числі шляхом міжнародної академічної мобільності. 11. Активна діяльність Психологічної служби, послугами якої мають змогу користуватись усі учасники освітнього процесу, забезпечує психологічну підтримку що особливо важливо в умовах війни. 12. Наявність обладнаних сховищ і чіткого алгоритму дій у надзвичайних ситуаціях, а також функціонування віртуальних електронних читальних залів, платформи MixLearning СумДУ забезпечує можливість усвідомленого балансу он-лайн та оф-лайн навчання з урахуванням ситуації воєнного часу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендацій з її удосконалення

ЕГ виявлено такі слабкі сторони даної ОП та запропоновані рекомендації: 1. Відсутність базового курсу з Громадського здоров'я у першому семестрі (хоча в ОП є дві ОК «ОК 10 Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» та ОК 14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я»), яка б закладала основи знань з громадського здоров'я для усіх здобувачів вищої освіти, не залежно від їхньої попередньої освіти, обмежує спроможність ефективно втілювати інші базові ОК здобувачам без попередньої освіти з громадського здоров'я. Рекомендовано переглянути структурно-логічну схему освітньої програми та внести зміни в навчальний план на 2023-2024 н.р., а саме ОК 14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я» перенести в перший семестр. 2. Наявність

двох близьких за змістом ОК: «ОК10 Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» та «ОК14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я» виглядає не логічно, оскільки за змістом вони на третину дублюють одна одну. Натомість, відсутня ОК, яка б комплексно забезпечувала ПРН 12. «Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я», ПРН 13. «Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із застосуванням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу», передбачених стандартом. Наведені ПРН забезпечуються кількома ОК, хоча забезпечення таких важливих питань сфери громадського здоров'я, як аналіз та формування політики охорони здоров'я, було б доцільно зосередити в окремій ОК. В цьому контексті ЕГ рекомендує: виокремити ОК, наприклад, в такому варіанті: «Політики та стратегії громадського здоров'я» чи «Аналіз та формування політик та стратегій громадського здоров'я» або інші (з урахуванням автономії ЗВО) та внести відповідні зміни до ОП та навчального плану на 2023-2024 н.р. 3. Попри широку співпрацю зі стейкхолдерами та бажання роботодавців активно долучатися до освітнього процесу за даною ОП, ЕГ встановила лише один досвід гостинної лекції на даній ОП. В цьому контексті ЕГ рекомендує посилити роботу кафедри щодо застосування зовнішніх лекторів-експертів галузі, роботодавців з гостинними лекціями. Зокрема, розробити узгодженій з навчальним планом, план-графік застосування гостинних лекторів з тематичними лекціями на 2023-2024 н.р. 4. Попри потужну систему міжнародного співробітництва в СумДУ та високі цільові орієнтири забезпечення академічної мобільності, ЕГ встановила відсутність досвіду академічної мобільності серед здобувачів даної ОП. ЕГ рекомендує більш ефективно використовувати досвід ЗВО та, зокрема, медичного інституту, а також потужні міжнародні звязки кафедри у сфері міжнародної академічної мобільності для інтенсифікації міжнародної академічної мобільності серед здобувачів даної ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньо-професійної програми (ОПП) «Громадське здоров'я» є чітко визначеними і відповідають місії та стратегії Сумського державного університету (СумДУ) [служіння суспільству, освітня діяльність, дослідження та соціокультурна місія] (<http://surl.li/ffd1> (С.11)). Під час зустрічі з керівництвом закладу вищої освіти (ЗВО) експертна група (ЕГ) переконалася, що відкриття даної ОП відповідає концептуальним зasadам стратегічного плану розвитку СумДУ. Зокрема проректор з науково-педагогічної роботи Школьник І.О. зазначила, що [...відкриття даної ОП є цілком логічним, оскільки СумДУ всіляко сприяє розвитку програм з охорони здоров'я і, зокрема – громадському здоров'ю]. А також [...]відбувся перший випуск бакалаврської програми з Громадського здоров'я і розуміючи потребу і запит студентів на даний напрям ЗВО сприяв створенню даної ОПП]. Цілі даної ОП також у повній мірі відповідають перспективам розвитку університету в напрямі [...забезпечення експорту освітніх та наукових послуг в інші країни, зокрема країни Організації економічної співпраці та розвитку (ОЕСР) та/або ЄС]. Аналіз документів, зустріч з керівництвом ЗВО та науково-педагогічними працівниками переконали експерту групу в можливостях подальшого удосконалення ОП у напрямі інтернаціоналізації та впровадження англомовної форми викладання. Унікальність ОП полягає у її практикоорієнтованості, врахуванні міжнародних, вітчизняних та регіональних аспектів розвитку громадського здоров'я, а також у тісній співпрацею з роботодавцями під час започаткування та впровадження ОПП, що забезпечує підготовку кадрів у відповідності до потреб ринку праці. Даний аспект був підтверджений під час фокус-групи з роботодавцями.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічі з гарантом, ЕГ було встановлено, що впровадження ОПП «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня в СумДУ в 2021 році було продиктоване: популярністю напряму серед здобувачів освіти бакалаврського рівня за даним напрямом та потенційних роботодавців, а також змінами, що відбуваються у вітчизняній системі громадського здоров'я. ЕГ пересвідчилася, що при розробці та перегляді ОП враховувалися інтереси ключових стейкхолдерів. Зокрема, під час фокус-групи з роботодавцями, директор КНП СОР «Обласний клінічний медичний центр соціально небезпечних захворювань» (Зліденний Т.В.), директор КНП СОР «Сумський обласний клінічний протитуберкульозний диспансер» (Бондаренко Л.А.) та директор КНП СОР «Сумська обласна клінічна лікарня» (Горох В.В.) підтвердили застосуваність до розробки та перегляду даної ОП. Саме з ініціативи роботодавців до освітньої програми було додано нову ОК9 «Організація проведення імунопрофілактики на

державному рівні». Аналіз нормативної документації, що регламентує освітній процес в ЗВО показав, що в університеті створені умови для залучення стейкхолдерів до забезпечення якості освітнього процесу: розроблено Положення про Експертні ради роботодавців Сумського державного університету (<https://med.sumdu.edu.ua/spivpracya-z-robotodavcyami/>), у відповідності до якого організовано експертну раду роботодавців зі спеціальністі 229 «Громадське здоров'я» (<http://surl.li/epskv>); створено систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Сумського державного університету (<http://surl.li/epslo>), у відповідності до якої в ЗВО щорічно проводиться оцінювання освітнього процесу здобувачами вищої освіти. ЕГ з'ясовано, що ОП, у відповідності до потреб ринку, результатів опитування здобувачів освітньої програми, а також рекомендацій роботодавців переглядалася щороку. Зокрема, у 2022 році ОП була переглянута і запропонована ще й заочна форма освіти за даною ОП. В ході експертизи ОП ЕГ були надані докази врахування інтересів стейкхолдерів при перегляді програми, а саме: результати опитування здобувачів вищої освіти та стейкхолдерів щодо якості викладанням за даною ОП (документи на запит).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час зустрічі з гарантом ОП експертною групою було з'ясовано, що при розробці ОПП «Громадське здоров'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти було враховано досвід й кращі практики європейських університетів (Варшавський Медичний Університет, Вроцлавський Державний Медичний Університет, Університет Латвії, м. Рига.) та провідних університетів України. Цілі ОП відповідають тенденціям розвитку спеціальності 229 «Громадське здоров'я», зокрема передбачають набуття компетентностей з організаційної, управлінської, експертної та іншої діяльності, достатніх для розв'язання складних проблем громадського здоров'я в умовах невизначеності. ЕГ встановлено, що вступати на дану ОП можуть здобувачі з будь-якою попередньою освітою. Перелік ЗК, ФК та ПРН відповідає навичкам, важливим для фахівців громадського здоров'я на сучасному ринку праці, зокрема оцінки стану здоров'я населення та детермінант впливу (ПРН3- ПРН10 та ін.), промоції здоров'я та профілактики захворювань (ПРН9 - ПРН12 та ін.), політик та стратегій громадського здоров'я (ПРН10- ПРН13 та ін.). Тенденції ринку праці були визначені на підставі активної співпраці з роботодавцями, в чому переконалась ЕГ під час фокус-групи з роботодавцями. Окрім цього, гарант ОП та НПП, що мають значний досвід наукової експертизи та практичної роботи у сфері соціальної медицини та санітарно-епідемічного благополуччя (що є складовою системи громадського здоров'я), який враховували при формулюванні цілей та ПРН. Зокрема, завідувач кафедри «Громадське здоров'я» СумДУ Сміянов В.А. є Головою обласного осередку ВГО «Всеукраїнська медико-правова асоціація», членом Громадської Ради при Сумській обласній державній адміністрації, що дозволяє розуміти потреби регіонального ринку праці, відповідно – враховувати їх в ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

За спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» є затверджений стандарт вищої освіти (<http://surl.li/dwxvo>), який було враховано під час розробки ОП, про що вказано у відомостях самооцінювання. ЕГ встановила, що зміст ОП та програмні результати навчання відповідають стандартові вищої освіти, як за переліком компетентностей випускника, так і за результатами навчання (ПРН). Наразі ОП забезпечує досягнення всіх результатів навчання, визначених у стандарті. Разом з тим, ЕГ встановлено, що у матриці відповідності компетентностей компонентам освітньої програми (таблиця 4) (<blob:https://office.naqa.gov.ua/72b0744c-c17e-43fd-b6a9-9958864eedde> (С. 15)) ФК11 «Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я» забезпечується лише ОК12 «Профілактика неінфекційних та інфекційних захворювань. Основи імунопрофілактики», ОК14 «Інтегрований курс «Громадське здоров'я» та ОК17 «Кваліфікаційна робота магістра», тоді як аналіз силабусів показав, що дана ФК забезпечується ще й іншими ОК, зокрема ОК10 «Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» та ОК11 «Клінічна епідеміологія. Методика проведення наукових досліджень».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. Цілі освітньо-професійної програми відповідають місії, візії, цінностям та стратегічним планам розвитку СумДУ. 2. Доведена активна співпраця зі стейкхолдерами у забезпечені якості ОП, зокрема: неформальне та формальне залучення роботодавців (в ЗВО створена та активно працює Експертна рада роботодавців зі спеціальністі 229 «Громадське здоров'я»), академічної спільноти та здобувачів вищої освіти до формування цілей та змістового наповнення ОП. Зокрема за ініціативи роботодавців було внесено зміни до переліку та змістового наповнення обов'язкових освітніх компонентів. 3. Особливий унікальний фокус полягає в її практикоорієнтованості, врахуванні міжнародних, вітчизняних та регіональних аспектів розвитку громадського здоров'я, а також у тісній співпраці з

роботодавцями під час започаткування та впровадження ОПП, що забезпечує підготовку кадрів у відповідності до потреб ринку праці як держави в цілому, так і на рівні регіону.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. У матриці відповідності компетентностей компонентам освітньої програми (таблиця 4) ФК11 «Здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я» забезпечується лише ОК12 «Профілактика неінфекційних та інфекційних захворювань. Основи імунопрофілактики», ОК14 «Інтегрований курс «Громадське здоров'я»» та ОК17 «Кваліфікаційна робота магістра», тоді як аналіз силабусів показав, що дана ФК забезпечується ще й іншими ОК, зокрема ОК10 «Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» та ОК11 «Клінічна епідеміологія». Методика проведення наукових досліджень». В цьому контексті ЕГ рекомендує в ОП на 2023-2024 н.р. внести зміни в таблицю Матриці відповідності компетентностей компонентам освітньої програми в частині забезпечення ФК11 ОК, у відповідності до тих методик, стратегій та моделей викладання, які використовуються при викладанні й інших ОК. Як, наприклад ОК10 та ОК11.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ фіксує, що цілі ОПП сформульовані з урахуванням позицій ключових стейкхолдерів та у відповідності до галузевого стандарту, місії, візії, цінностям та стратегічним планам розвитку СумДУ. ОП враховує галузевий та регіональний контекст та тенденції ринку праці. Некритичні недоліки у матриці відповідності, зумовлюють встановлення відповідності Критерію 1 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОПП «Громадське здоров'я» становить 120 кредитів ЄКТС з терміном навчання - 2 академічних роки, що в повній мірі відповідає вимогам до магістерської освітньо-професійної програми в чинному законодавстві України (п.5, стаття 5 ЗУ «Про вищу освіту») стандарту вищої освіти за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Обов'язкові навчальні дисципліни становлять 90 кредитів ЄКТС (цикл загальної підготовки - 5; цикл професійної підготовки - 65; практична підготовка - 10 (виробничі практика - 5 та практика переддипломна - 5); написання та захист магістерської роботи - 10). Вибіркові навчальні дисципліни становлять 30 кредитів ЄКТС (цикл загальної підготовки - 10; цикл професійної підготовки - 20) - становить 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, що також відповідає п.15 статті 62 ЗУ «Про вищу освіту» та відповідному стандарту вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, у контексті загального часу навчання та розподілу між обовязковими та вибірковими ОК (75% та 25% відповідно) протягом 4-х семестрів. Однак, ЕГ встановила певну невідповідність між переліком компонентів (таблиця 2.1. «Перелік компонентів освітньої програми») та структурно-логічною схемою, представленими в ОП 2022 р., (<blob:https://office.naqa.gov.ua/91daf82d-ad93-4ca3-b7bf-4242e084027a>), зокрема: в структурно-логічній схемі вибіркові дисципліни загальної підготовки і вибіркові дисципліни фахової підготовки становлять по 15 кредитів ЄКТС, тоді як в таблиці - 10 та 20 кредитів ЄКТС відповідно. І хоча це не порушує вимоги чинного законодавства щодо співвідношення обовязкових та вибіркових дисциплін, все ж не дає повного розуміння взаємозвязків між ОК. За результатами вивчення таблиці 2.1 «Перелік компонентів освітньої програми», таблиці 4 «Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП» та таблиці 5 «Матриця забезпечення програмних результатів навчання за відповідними компонентами ОП», Таблиці 3. «Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання (звіт самоаналізу (<https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/6974/view>)), а також інтервю з НПП та здобувачами ЕГ дійшла висновку, що

змістовне наповнення обов'язкових ОК в цілому сприяють досягненню ПРН та цілей ОП «Громадське здоров'я». Однак, існують певні недопрацювання, зокрема: ОК 14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я», який мав би закладати основи знань з громадського здоров'я для усіх здобувачів вищої освіти даної ОП, не залежно від їхньої попередньої освіти і згідно силабусу (<http://surl.li/eptyg>) покликаний закласти теоретичні основи Громадського здоров'я, викладається в 4-му семестрі; наявність двох близьких за змістом ОК: «ОК10 Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» та «ОК14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я» виглядає не логічно, оскільки за змістом вони на третину дублюють одна одну. Натомість, відсутня ОК, яка б комплексно забезпечувала ПРН 12. «Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я», ПРН 13. «Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із застосуванням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу», передбачених стандартом. Наведені ПРН забезпечуються кількома ОК, хоча забезпечення таких важливих питань, як аналіз та формування політики охорони здоров'я, було б доцільно зосередити в окремій ОК.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз освітньої програми показав, що в цілому зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 229 «Громадське здоров'я», визначеній Стандартом вищої освіти для другого (магістерського) рівня за об'єктом вивчення; цілями навчання; теоретичним змістом предметної області; методами, методиками та технологіями; інструментарієм та обладнанням і у повній мірі забезпечується формування як загальних, так і фахових компетентностей та програмних результатів навчання, професійно необхідних в умовах практичної діяльності у сфері громадського здоров'я. Однак, в ОП, як вже зазначалося, доцільно було б виокремити, наприклад ОК «Політики та стратегії громадського здоров'я», яка б дозволила сконцентрувати зусилля на реалізацію ПРН12 та ПРН13.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Одним із інструментів формування індивідуальної освітньої траєкторії є вибіркові ОК та право здобувача обирати вибіркові дисципліни, формуючи індивідуальний навчальний план здобувача (індивідуальну освітню траєкторію). Формування індивідуальної освітньої траєкторії в СумДУ регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://surl.li/edckh>); «Принципи формування освітніх програм та навчальних планів згідно нових стандартів вищої освіти» (<http://surl.li/eptzo>). Вибіркові дисципліни в структурі даною ОП складають 30 кредитів ЕКТС (або 25 % загального обсягу), що відповідає п.15 статті 62 ЗУ «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти. Аналіз ОП 2021-2022 н.р. (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1846>), ОП 2022-2023 н.р. (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/2372>), навчальних планів, силабусів обов'язкових та вибіркових дисциплін, а також сайту СумДУ (<https://op.sumdu.edu.ua/#/>) показав, що здобувачу вищої освіти за даною ОП створені умови вибору: є широкий перелік дисциплін, які здобувачі можуть обрати через особисті електронні кабінети в каталозі вибіркових дисциплін (<https://il.cabinet.sumdu.edu.ua/catalog>). ЕГ фіксує, що в каталозі представлена коротка анотація дисциплін, що дає можливість здобувачу на етапі вибору ознайомитися з коротким змістом дисципліни. Важливо відмітити також, що здобувачі можуть ознайомитися з описом та обрати будь-яку дисципліну, представлена в каталозі, не залежно від спеціальності. Формуванню індивідуальної освітньої траєкторії сприяє також вільний вибір тематик як поточних індивідуальних завдань, так і кваліфікаційних робіт; участь в академічній мобільності, курсах, школах тощо, а також – вибір баз виробничої практики. Фокус-група зі здобувачами вищої освіти підтвердила дієвість інструментів, що покликані забезпечити індивідуальну освітню траєкторію в ЗВО. Однак ЕГ також встановлено, що утруднює процедуру формування індивідуальної траєкторії мала чисельність групи (5 осіб осіб) на другому та першому курсі (9 осіб) денної форми освіти. Здобувачі вимушенні обирати однакові дисципліни, хоча при зустрічі здобувачі зазначали, що їхні інтереси були враховані при виборі дисциплін. У здобувачів першого року заочної форми освіти (16 осіб) така проблема відсутня.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Політика ЗВО щодо проходження студентами практики регулюється Положенням «Про організацію освітнього процесу в Сумському державному університеті» (<http://surl.li/edckh>). Згідно даного положення [практична підготовка здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах установах та організаціях та у структурних підрозділах університету відповідно до навчальних планів]. В ОП «Громадське здоров'я» передбачено дві форми практики: виробнича (у другому семестрі) та переддипломна (у четвертому семестрі). Аналіз НП, силабусу, наказів про направлення на практику здобувачів та перелік тем для баз практик зі спеціальності 229 «Громадське здоров'я» магістерського рівня освіти. Виробнича практика. (документи на запит (<https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/01/229-master-perelik-tem-dlya-baz-praktyk-2023.pdf>)) показав, що структура та зміст програми практики у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці, дозволяє досягти за цією ОК, заявлених у ОП відповідних ПРН та дає можливість набуття здобувачами основних

компетентностей, необхідних для їхньої подальшої професійної діяльності, що є важливим враховуючи широкий спектр можливого працевлаштування як у структурах системи громадського здоров'я, так і поза нею. Інтерв'ю зі студентами та роботодавцями (серед яких були й представники баз практики) показали залученість роботодавців у процес формування навчальної програми здобувача, у тому числі й щодо його практичної підготовки. Роботодавці також вказали на свою зацікавленість в здобувачах вищої освіти даної магістерської програми як в ролі практикантів, так і в подальшому їхньому працевлаштуванні. Разом з тим, ЕГ встановлено, що, незважаючи на широкий вибір баз практики, всі здобувачі 2-го року проходили практику в статистичному відділі Університетської клініки СумДУ. Вказані обмеження пов'язані з карантинними обмеженнями та війною і не мають суттєвого впливу на здобуття відповідних компетентностей.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітній процес у СумДУ в цілому і на кафедрі Громадського здоров'я зокрема відбувається з широким залученням здобувачів вищої освіти до наукової та суспільної діяльності, про що вказували на зустрічі як здобувачі, так і стейххолдери. Підтверджена участь здобувачів у конференціях, круглих столах, семінарах, що проводяться на різних рівнях ЗВО. Дано активність дає можливість здобувачам брати на себе відповідальність за прийняття рішень, а також сприяє формуванню соціальних навичок soft skills, а саме: навички комунікації та навички міжособистісної взаємодії, здатність працювати у критичних умовах, працювати в команді, управляти своїм часом та здатність системно та логічно мислити. Ці навички відображені у компетенціях ЗК1, ЗК3-5, 9,10. Виконання кваліфікаційних робіт також дозволяє розвивати soft skills, серед яких здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, вміння приймати обґрунтовані рішення та генерувати нові ідеї. Ці навички відображені у ЗК 1-5,10,11 та 14 та у ПРН 1,2,4,13,19,20. Це підтверджено й даними аналізу силабусів навчальних дисциплін. Фокус-групи зі здобувачами вищої освіти та НПП також показали ЕГ, що в освітньому процесі широко використовуються інтерактивні методи викладання (дебати, круглі столи, мозковий штурм, робота в парах та в малих групах тощо).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації здобувачам вищої освіти за ОПП «Громадське здоров'я» не передбачено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбуває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Проведений аналіз звіту самооцінювання, освітніх програм (ОП 2021-2022 н.р. та ОП 2022-2023 н.р.), навчальних планів показав, що обсяг ОПП «Громадське здоров'я» та окремих освітніх компонентів відображає фактичне навантаження здобувачів. Співвідношення між обов'язковими та вибірковими компонентами ОП наступний: обов'язковий блок становить 90 кредитів ЄКТС (цикл загальної підготовки – 5; цикл професійної підготовки - 65; практична підготовка - 10; написання та захист магістерської роботи - 10), а вибірковий - 30 кредитів ЄКТС (цикл загальної підготовки – 10; цикл професійної підготовки - 20) кредитів ЄКТС - 25% загальної кількості кредитів ЄКТС. Загальне навантаження за ОП, навчальними планами та індивідуальними планами становить 60 кредитів ЄКТС на рік, з яких: обсяг аудиторних годин (лекції та практичні заняття) становить 978 годин (27,17%), з них: 272 години – у 1 семестрі, 248 годин – у 2 семестрі, 302 години – у 3 семестрі, 156 – у 4 семестрі, у тому числі – на виробничу практику відведено На самостійну роботу відведено 2622 години (72,83%). Виявлення фактичного навантаження здобувачів ОП здійснюється за допомогою: їхнього опитування щодо якості ОП. Результати опитування аналізується на засіданнях РПГ та Ради з якості навчально-наукового медичного інституту. Під час зустрічі з групою експертів студенти наголосили на тому, що їхнє фактичне навантаження не є надмірним.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти за даною ОП відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Структура ОП забезпечує можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами вищої освіти, шляхом обрання вибіркових дисциплін, які представлені у достатній кількості в кожному семестрі. 2. Здобувачі даної освітньої програми можуть без обмежень обрати дисципліни інших освітніх програм, представлених в каталогі вибіркових дисциплін. Це дає можливість здобувачу не лише отримати сучасні знання, але розширяє його можливості для подальшого працевлаштування за обраним фахом; 3. Структура та зміст ОПП «Громадське здоров'я» розміщені у вільному доступу на сайті СумДУ; 4. ЗВО має власну університетську клініку, а також співпрацює з численними різнопрофільними клінічними базами, з якими укладено угоди на реалізацію практичної підготовки здобувачів; 5. ОП та навчальний план передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти. Структура та зміст програми практики у цілому відповідає тенденціям розвитку ринку праці, дозволяє досягти за цією ОК, заявлених у ОП відповідних ПРН та дає можливість набуття здобувачами основних компетентностей, необхідних для їхньої подальшої професійної діяльності, що є важливим, враховуючи широкий спектр можливого працевлаштування як у структурах системи громадського здоров'я, так і поза нею; 6. Широке застосування здобувачів вищої освіти до наукової та суспільної діяльності СумДУ, використання інтерактивних підходів організації освітнього процесу (практико-орієнтоване навчання, дебати, круглі столи, мозковий штурм, групова робота та інші) сприяє набуттю соціальних та комунікаційних навичок soft skills у здобувачів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Відсутність базового курсу з Громадського здоров'я у першому семестрі (хоча в ОП є дві ОК «ОК 10 Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» та ОК 14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я»), яка б закладала основи знань з громадського здоров'я для усіх здобувачів вищої освіти, не залежно від їхньої попередньої освіти, обмежує спроможність ефективно втілювати інші базові ОК здобувачам без попередньої освіти з громадського здоров'я. Рекомендовано переглянути структурно-логічну схему освітньої програми та внести зміни в навчальний план на 2023-2024 н.р., а саме ОК 14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я» перенести в перший семестр. 2. Наявність двох близьких за змістом ОК: «ОК10 Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» та «ОК14 Інтегрований курс «Громадське здоров'я» виглядає не логічно, оскільки за змістом вони на третину дублюють одна одну. Натомість, відсутня ОК, яка б комплексно забезпечувала ПРН 12. «Здійснювати аналіз ефективності розроблених процедур, інтервенцій, стратегій та політик в сфері громадського здоров'я», ПРН 13. «Розробляти та впроваджувати, засновані на доказах стратегії, політики та інтервенції громадського здоров'я із застосуванням зацікавлених сторін на основі міжсекторального підходу», передбачених стандартом. Наведені ПРН забезпечуються кількома ОК, хоча забезпечення таких важливих питань сфери громадського здоров'я, як аналіз та формування політики охорони здоров'я, було б доцільно зосередити в окремій ОК. В цьому контексті ЕГ рекомендує: виокремити ОК, наприклад, в такому варіанті: «Політики та стратегії громадського здоров'я» чи «Аналіз та формування політик та стратегій громадського здоров'я» або інші (з урахуванням автономії ЗВО) та внести відповідні зміни до ОП та навчального плану на 2023-2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ фіксує, що структура та зміст освітньої програми загалом є логічними, обґрунтованими, виваженими. ОП відповідає предметній області спеціальності 229 «Громадське здоров'я» за об'єктом вивчення; цілями навчання; теоретичним змістом предметної області; методами, методиками та технологіями; інструментарієм та обладнанням; забезпечує здобувачам можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, з урахуванням галузевого та регіонального аспектів. Некритичні недоліки в структурно-логічній схемі, пов'язані з розподілом черговості викладання дисциплін, зумовлюють встановлення відповідності Критерію 2 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Інформаційний блок, щодо правил вступу на дану освітню програму розміщений на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти <https://vstup.sumdu.edu.ua>. Зокрема, за даним активним посиланням можна знайти контактну інформацію Консультаційного центру з питань вступу до ЗВО, який надає консультації з питань вступу, а також та на запит абітурієнта допомагає йому оформити електронні заяви у будь-який ЗВО України. Зазначені правила прийому за даною освітньою програмою є чіткими, доступними для розуміння абітурієнтів.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Оприлюднені правила прийому передбачають врахування всіх особливостей освітньої програми. Варто зазначити, що прийом на навчання здійснюється на основі здобутого ступеня бакалавра, магістра (рівня спеціаліста) незалежно від попередньо отриманої спеціальності https://vstup.sumdu.edu.ua/images/magistratura/magistr_2022.pdf. Складання фахового іспиту зі спеціальності заладено в основу вступної компанії за даною освітньою програмою https://vstup.sumdu.edu.ua/images/magistratura/magistr_2022_1.pdf, https://vstup.sumdu.edu.ua/images/magistratura/Programmy/hromadske_zdorovya.pdf. Також, одним із елементів вступу визначено обов'язкове написання мотиваційного листа. На сайті викладений рекомендаційний блок, щодо особливостей наповнення останнього <https://vstup.sumdu.edu.ua/vstup-do-mahistratury/motyvatyi-lyst-2.html>. Важливо зазначити, що враховуючи зовнішні фактори (війна, пандемія Covid-19) на сайті вступу є розміщена Інструкція для вступника щодо складання вступних випробувань у дистанційному форматі <https://vstup.sumdu.edu.ua/images/magistratura/grafik/instr.pdf>. Всі програми вступних випробувань, графіки співбесід, рейтингових списків обов'язково оприлюднюються на офіційному вебсайті СумДУ.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Особливості визнання результатів навчання, які були отримані здобувачами в інших ЗВО, в тому числі під час академічної мобільності, регулюються двома основними нормативними документами: Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/ffmg>) та Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://surl.li/fezf>). Даний заклад вищої освіти розробив чіткі та зрозумілі правила, які визначають результати навчання отримані в інших ЗВО та унормовуються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/ffmg>) та Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://surl.li/fezf>). Наявність укладеного договору про навчання (стажування) за програмою академічної мобільності є основною підставою для визнання результатів навчання та перезараування освітніх компонент. Завідувач кафедри здійснює перезараування результатів навчання згідно програми академічної мобільності, при наявності академічної довідки або аналогічного документу, який здобувач отримав в іншому закладі освіти. Інформація про визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти є доступною для всіх та розміщеною на офіційному сайті. Також в закладі освіти працює Студентська агенція з академічної мобільності <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=e6334d81-d538-e911-99f4-001a4be6do4a&kind=1&version=1674483350.041>. У 2022 р. частка здобувачів в СумДУ, що отримали досвід академічної мобільності загалом в СумДУ склала 12%, однак прикладів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО здобувачами ОП «Громадське здоров'я» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Сумському державному університеті визначений Порядок визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувачів, які є чіткими та доступними для всіх учасників освітнього процесу <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=eo157334-6554-ed11-95f4-d4856459ca35&kind=1&version=1674483350.039>. Перезараування є добровільним та передбачає документальне підтвердження здобувачем результатів навчання. Якщо від здобувача є запит на визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті формується комісія під керівництвом завідувача кафедри, яка складається не менше трьох осіб з числа членів робочої проектної групи та групи забезпечення спеціальності, які обізнані у предметі оцінювання, обов'язково включається до складу комісії гарант освітньої програми. Експертною групою було підтверджено вказані приклади для ОП «Громадське здоров'я» здобувачів освіти групи ГР.м-101 ОП «Громадське здоров'я», які пройшли навчання на платформі PROMETHEUS, Дар'ї Стародубової, Ірини Савченко та Аліни Руденко, які успішно завершили дистанційний курс «Менеджмент медичного підприємства». За його результатами здобувачкам були перезараувані години з теми 6 «Теоретичні основи науки управління. Огляд реформи системи охорони здоров'я в Україні. Управління якістю в системі охорони здоров'я» за ОК10 «Громадське здоров'я. Організація та управління охороною здоров'я» за результатами сертифікатів, отриманих у заході неформальної освіти. Здобувачки чітко орієнтуються в послідовності дій при перезарауванні, також наявні документальні підтвердження <https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/zdobuvachi-osvity-spetsial%CA%B9nosti-hromads%CA%B9ke-zdorov%CA%BAya-uspishno-proyshly/>.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Представлена інформативна база, щодо правил прийому на навчання, окремих елементів навчального процесу, зокрема визнання результатів навчання в інших ЗВО та у форматі неформальної освіти є чіткою та доступною для всіх учасників освітнього процесу. 2. В ЗВО є окрема Інструкція для вступника щодо складання вступних випробувань у дистанційному форматі. 3. В СумДУ працює Студентська агенція з академічної мобільності. 4. Заклад освіти наводить приклади визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що підтверджується зустріччю зі здобувачами та представленими сертифікатами НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Попри високі цільові орієнтири забезпечення академічної мобільності в ЗВО, ЕГ встановила відсутність досвіду академічної мобільності серед здобувачів даної ОП. На думку ЕГ це пов'язано з коротким терміном існування даної освітньої програми, а також складними умовами (карантину та війни), в яких реалізується ОП. ЕГ рекомендує більш ефективно використовувати досвід ЗВО та, зокрема, медичного інституту, а також потужні звязки кафедри «Громадське здоров'я» у сфері академічної мобільності серед здобувачів даної ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертна група прийняла рішення оцінити відповідність критерію 3 за рівнем В, оскільки є незначні недоліки в частині відсутності академічної мобільності серед здобувачів ОПП «Громадське здоров'я». Викладене дозволяє експертній групі зробити висновок щодо відповідності Критерію 2 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ОП реалізується за денною та заочною формами навчання, і відповідає положенню стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Громадське здоров'я». Ведеться систематична робота з удосконалення розкладу занять, у т. ч., із реалізацією студентоцентрованого підходу. Зокрема, сформовано нормативну базу та відповідні організаційно-методичні механізми («Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ» від 15.06.2016; накази ректора «Про впорядкування організації викладання дисциплін вільного вибору студентів» №266-І від 21.04.09 р.; «Про вдосконалення організації самостійної роботи студентів» №511-І від 11.06.14; «Про організацію викладання дисциплін вільного вибору» №0342-І від 21.04.16, «Про організацію паралельного навчання за заочною (дистанційною) формою» №0390-І від 23.05.16, регламент при складанні розкладу занять студентів денної форми навчання тощо). Дієвий інструмент залучення здобувачів до удосконалення формування розкладу занять – щорічні конференції «Навчальний процес очима студентів», що узагальнюють їх пропозиції з наступним обговоренням на конференції «Віч-на-віч з ректором». ЕГ опрацьовано надану «Матрицю співвідношення результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання, форм оцінювання», що разом з даними з сайту дало змогу впевнитися у відповідності ПРН стандарту та гармонічному обґрунтованому співвідношенню ОК, методів навчання, та методів оцінювання. Застосовано case-study, командно-орієнтоване навчання, рольові ігри, дискусія, мозковий штурм тощо. Результати оцінювання якості ОП за 2022 р. показало, що всі опитані були задоволені формами та методами навчання і викладання (<http://surl.li/dxtmx>), а показник якості НПП даної ОП у 2021-2022 н.р. склав 98,9-95,2%. Документально регламентовано організацію освітнього процесу за принципом академічної свободи (Положення про організацію освітнього процесу...(<http://bit.do/fQcmL>); наказ «Про організацію викладання дисциплін вільного вибору» (<http://surl.li/feyl>). ЕГ впевнилась, що викладачі вільні за власним розсудом трактувати навчальний матеріал, обирати форми і засоби презентації, тем досліджень і їх методологію, не обмежені у свободі викладання, участі в академічних органах. Здобувачі можуть вибрати теми вибіркових дисциплін, індивідуальних завдань, кваліфікаційної роботи, керівників тощо. Схвалюється відстоювання власного бачення, точки зору або ставлення до проблем (з єдиною вимогою – здатності аргументувати думку, надати певні докази та сформулювати судження), що підтвердилося під час інтерв'ю з студентами. Спілкування зі здобувачами та НПП ЕГ довело, що вони сприймають себе повноправними учасниками освітнього процесу, відчувають повагу до своїх інтересів і потреб. Все це сприяє досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН, формуванню здатності самостійно і творчо застосовувати знання і навички у вирішенні складних задач та проблем у сфері ГЗ, в т. ч. в умовах змін з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформаційний простір університету є сучасною платформою, що об'єднує традиційні уявлення про комунікації та новітні віртуальні можливості. Політика відкритого доступу реалізується через веб-систему університету (понад 250 публічних веб-сайтів та низку інформаційних сервісів). Загальна кількість інформаційних веб-ресурсів структурних підрозділів досягла 160, у т. ч. сайт медичного інституту та кафедри громадського здоров'я. Учасникам освітнього процесу вчасно надається інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання, вона постійно доступна, в т. ч. через електронні кабінети, що було підтверджено під час зустрічей зі здобувачами та НПП. Під час першої заняття із нового ОК викладач надає силабус та регламент з навчальної дисципліни. Також всі мають онлайн корпоративний доступ до інформаційних та навчально-методичних ресурсів забезпечення ОП. Також вся необхідна і своєчасна інформація розміщується на сайті профільної кафедри (<https://social.med.sumdu.edu.ua/index.php/uk/informatsiya-dlya-studentiv>). Основним джерелом інформації про цілі, зміст, результати навчання, методи викладання, навчання та оцінювання у межах навчальної дисципліни є силабус, доступним на сайті кафедри <https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/disciplines/specialty-229-masters/> (варіант – в каталозі курсів СумДУ (<https://pg.cabinet.sumdu.edu.ua/catalog>)). Методи та критерії оцінювання в силабусах вичерні, зрозуміло викладені, доступна також політика щодо оскарження результатів оцінювання. Інформація про освітні програми, у тому числі й ОПП «Громадське здоров'я», доступна на сайті ЗВО у каталозі (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/2372>). Відкритий електронний ресурс структурованих колекцій організаційних, навчально-методичних матеріалів дисциплін, що включені до складу програм підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів, а також додаткових ОП доступний на <https://ocw.sumdu.edu.ua>. В ЗВО також працює Студентська агенція академічної мобільності, що інформує всіх зацікавлених про наявні можливості / варіанти.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП регламентоване НПБ (рішення Ради з якості СумДУ «Стан залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності та заходи щодо її активізації» від 12.05.2022 року (<http://surl.li/cydxn>)). ЕГ встановлено, що в Медичному інституті та на кафедрі громадського здоров'я (як і в ЗВО в цілому) гарні умови для поєднання навчання і досліджень. Наукове товариство студентів (НТСА) (<https://ntsa.sumdu.edu.ua/>) надає перелік он-лайн-ресурсів (вітчизняних та міжнародних) для написання дисертацій, дипломних, курсових, наукових робіт і статей, повідомляє про гранти (<https://ntsa.sumdu.edu.ua/granty-ntsa/>). Слід відзначити стимулювання наукових досліджень, прикладних розробок через можливість фінансування реалізації розроблених членами НТСА наукових проектів. Підвищує якість підготовки фахівців через можливості студентам займатися науковою роботою в межах визнаної наукової школи за напрямом «Громадське здоров'я», очолюваної проф. Сміяновим В.А., в т. ч. на сучасному обладнанні (зокрема, у РЦ «Екомедхім» під керівництвом викладача Івахнюк Т.В.). Інтеграції науки в навчальний процес та ознайомленню із новітніми дослідженнями й розробками в сфері ГЗ сприяє участь здобувачів у наукових заходах, зокрема Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей, Всеукраїнських студентських олімпіадах, а також конференціях на базі ЗВО, чому допомагає активність Наукового товариства студентів (слухачів, аспірантів, докторантів і молодих вчених медичного інституту СумДУ (<https://med.sumdu.edu.ua/ntsa-medichnogo-institutu/>)), а також запровадження в межах навчальних дисциплін нових форм організації науково-дослідної роботи; створення наукових груп здобувачів різних курсів для підготовки спільніх наукових проектів та написання статей. Напрацювання з ГЗ презентуються, серед інших, в межах Міжнародної наукової конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «BIOMEDICAL PERSPECTIVES» (<https://sc-conf.med.sumdu.edu.ua/>, у 2022 р. не проводилася). Під час фокус-груп зі здобувачами та НПП ЕГ була підтверджена інформація щодо активного залучення здобувачів до наукової діяльності кафедри. Відповідно до «Положення про індивідуальну підготовку студентів за навчальним планом із поглибленою науковою складовою» можливе навчання за індивідуальним навчальним планом. ЕГ відзначила, що у 2021 р. у конкурсі «Кращі молоді вчені СумДУ» у номінації «Біологія та охорона здоров'я» переможцем став с.н.спвр. Центру колективного користування науковим обладнанням Медичного інституту «Центр біомедичних досліджень» О.Олешко, що надає гарний приклад для наслідування. Завдяки практикоорієнтованому навчанню та проходження практики студенти поєднують навчання і дослідження під час реалізації ОП, на чому було наголошено під час зустрічі з роботодавцями.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Нормативне підґрунтя для розроблення та оновлення освітніх курсів у СумДУ є потужним: (Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення робочої програми навчальної дисципліни укладання робочих програм дисциплін (РП НД) (<http://surl.li/ffog>); Положення про організацію освітнього процесу ... (<http://bit.do/fQcmX> (C.15-16)). Відповідно до вимог (<http://surl.li/ctljg>), РП НД мають щорічно оновлюватися з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду ОП та отриманих від стейкхолдерів побажань чи зауважень. За ОП

«Громадське здоров'я» (магістерський рівень) постійно оновлюється (НПБ; технології оцінки стану здоров'я, його захисту та промоції, моніторинг ризиків для ГЗ, профілактика, інструментарій та програмні продукти тощо). Крім того, є можливість всім зацікавленим (роботодавцям, представникам ринку праці, випускникам) надати свої рекомендації щодо покращення ОП для підтвердження релевантності, відповідності результатів навчання (знань, умінь, навичок) потребам сучасного ринку праці (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/2372>). Системна робота з оновлення змісту освітніх компонентів, особливо в частині практичного спрямування, є постійною. Так, дані монографії Берглевич О.М. та Касянчук В.В. «Теоретичне та експериментальне обґрунтування оцінки мікробіологічного ризику Cronobacter spp» використовуються в ОК 5. У 2022 р. здійснено перегляд програми й додано до навчального плану нову ОК9 «Організація проведення імунофілактики на державному рівні». Оновленню сприяє і участь викладачів у міжнародних і вітчизняних наукових заходах; стажування у вітчизняних і закордонних установах; постійне самовдосконалення; а також у заходах з підвищення якості навчального процесу. У 2022 р. на конкурс «Педагогічні інновації», метою якого є стимулювання працівників до створення нових і поширення сучасних форм і методів навчання було подано 25 проектів (номінації «Контактне навчання», «Самостійна робота студентів», «Практико-орієнтована підготовка студентів», «Профорієнтаційна робота», «Освіта впродовж життя, післядипломна освіта та підвищення кваліфікації», «Освітній медіа-продукт»).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Освітньо-наукова діяльність за ОП здійснюється у відповідності до Стратегії інтернаціоналізації СумДУ на 2019-2025 рр., у якій відображені відповідну візію закладу та зобов'язання й напрями діяльності задля підвищення якості освітньої та наукової діяльності студентів і співробітників ЗВО, більш повного розкриття потенціалу через міжнародне партнерство та відкритість до інноваційного розвитку. Багаторівнева модель управління міжнародною діяльністю передбачає залучення широкого кола учасників. СумДУ є членом Міжнародної Асоціації Університетів, Європейської Асоціації Університетів, і ще понад 20 освітніх асоціацій. За аудитом QS Stars за показники інтернаціоналізації університет має 2 зірки із 5 можливих. Працює Студентська агенція академічної мобільності. ЗВО посів I місце серед університетів України у THE World University Ranking (<https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/sumy-state-university>) та III місце серед ЗВО України за цитованістю вчених в Google Scholar (Webometrics Transparent Rankings). Огляд бібліотечних ресурсів СумДУ (наукової бібліотеки СумДУ та бібліотеки медичного інституту СумДУ) на зустріч з їх представницями підтверджив широкі можливості роботи з іноземними базами даних. Під час інтерв'ю та аналізу сайту СумДУ, опрацювання документів ЕГ пересвідчилася у достовірності інформації, наведеної у відомостях самооцінювання щодо інтернаціоналізації діяльності ЗВО: підтвердженої сертифікатами участі у зарубіжних стажуваннях, активності в укладанні та реалізації міжнародних договорів (з Кувейською вишою школою у м. Вроцлавек (Польща), Латвійським університетом (Латвія), Університетом м. Ліверпуль (Велика Британія) тощо). У 2023 р. С. Півень взяла участь у тренінгу “Принцип не нашкодь” (проект “Розбудова потенціалу жіночих організацій для запобігання та захисту жінок та дівчат від гендерного зумовленого насильства” Жіночого консорціуму України за підтримки USAID). ЕГ ознайомилася з постами учасників академічної мобільності минулых років за широким спектром країн і закладів (<https://sumdu.edu.ua/uk/international/academic-mobility/response.html?start=5>). Під час зустрічі ЕГ дізналася, що попри труднощі сьогодення, у 2022 р. 12% студентів СумДУ отримали досвід академічної мобільності (і було висловлено віру в досягнення до 2025 р. поставленої Стратегією інтернаціоналізації мети у 20%, у т.ч. за допомогою університетів-побратимів). У інтерв'ю здобувачки за ОП підтвердили належне інформування щодо академічної мобільності, однак зазначили, що реалізація ними цих можливостей через пов'язані з війною проблеми, переїзд утруднена. 28.06.22 р. підписано угоду про довгострокове співробітництво з університетом м. Ліверпуля у рамках проекту «Ініціатива єднання», що передбачає академічні обміни спільні реалізація ОП та наукові дослідження, доступ до сучасних лабораторій, онлайн-курсів і інших ресурсів для здобувачів, викладачів і науковців.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Різноманітні та вміло поєднані форми та методи навчання і викладання, які застосовуються на ОП «Громадське здоров'я» є сучасними, і сприяють досягненню задекларованих в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідаючи принципам академічної свободи та студентоцентрованого підходу. 2. Вчасна, релевантна інформація щодо цілей, змісту, програмних результатів навчання тощо у межах окремих освітніх компонентів доступна всім учасникам освітнього процесу. Силабуси всіх навчальних дисциплін розміщені на сайті і доступні здобувачам у будь-який момент. 3. Створено належні умови для поєднання навчання та досліджень відповідно до заявлених рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП. 4. Напрацьована кількість міжнародних зв'язків і авторитет ЗВО, підтверджений міжнародними рейтингами, багаторічний досвід міжнародного співробітництва колективу кафедри і залучених викладачів, а також гарна мовна підготовка відкриває широкі можливості інтернаціоналізації ОП. 5. Гармонійно узгоджений комплекс традиційних та інноваційних методів навчання та їх гнучке використання сприяє формуванню у студентів здатності самостійно і творчо застосовувати отримані навички і знання при вирішенні прикладних практичних завдань охорони здоров'я і у сфері ГЗ в умовах швидкозмінного середовища, досягненню заявлених у ОП цілей та ПРН, та усвідомленню потреби самоосвіти впродовж життя.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Відсутність міжнародної академічної мобільності серед здобувачів освітньої програми «Громадське здоров'я». ЕГ рекомендує більш ефективно використовувати досвід університету у сфері міжнародної академічної мобільності для інтенсифікації міжнародної академічної мобільності серед здобувачів даної ОП з увагою її практичної спрямованості.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ фіксує, що заклад вищої освіти має форми навчання та викладання за освітньою програмою, що відповідають заявленим цілям. Навчання і викладання за освітньою програмою практично повністю відповідає вимогам щодо підходів студентоцентрованості, академічної свободи, повноти інформаційно-методичного забезпечення, поєднання навчання і досліджень, оновлення змісту ОП на основі актуальної інформації. Незначні недоліки, пов'язані з обмеженою міжнародною академічною мобільністю здобувачів вищої освіти, зумовлюють встановлення відповідності Критерію 4 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросередовища:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів у межах освітніх компонентів даної ОП є чіткими, зрозумілими, відповідають передбаченим програмним результатам навчання. Представлена система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти визначається «Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ» <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4fe6d04a&kind=1>. Безпосередньо форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП визначені у положенні про оцінювання навчальної діяльності здобувачів навчально-наукового медичного інституту СумДУ галузі знань 22 «Охорона здоров'я» <http://surl.li/dxgqr>. Чітке, послідовне обґрунтування критеріїв оцінювання та основних форм контрольних заходів розміщується у силабусах та робочих програмах за кожним освітнім компонентом ОП. Безпосередньо оцінювання проводиться відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів і включає поточне формативне та підсумкове сумативне оцінювання. Вся необхідна інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання періодично оновлюється, зазвичай це відбувається на початку навчального року та надається здобувачам вищої освіти у розрізі дисциплін в каталозі курсів та на сайті випускової кафедри <https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/specialty-229-masters-degree/>. Вже на першому занятті здобувача вищої освіти ознайомлюють з силабусом, де вказаний перелік форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, що було підтверджено здобувачами під час зустрічі з експертами. З метою покращення взаємодії між учасниками ОПП працює система «Електронний особистий кабінет», який дозволяє здобувачам своєчасно одержувати інформацію щодо терміну проведення екзаменаційної сесії та підсумкової атестації. З метою покращення якості освітнього процесу, а також механізмів оцінювання здобувачів щорічно органи студентського самоврядування ННМІ проводять різноформатні конференції, серед яких «Навчальний процес очима студентів», «Віч-на-віч з ректором», які дозволяють отримати комплексну оцінку здобувачів щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання, в тому числі. Результати отриманих опитувань підтверджують, що за період надання освітніх послуг за ОП не виникало проблем із інформуванням здобувачів щодо форм та термінів тих чи інших видів контролю.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

За спеціальністю «Громадське здоров'я» для магістерського рівня затверджено стандарт вищої освіти України (наказ МОН України від 12 грудня 2018 р. № 1383). Зокрема, ОП «Громадське здоров'я» передбачає проведення атестації у форматі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра та складання ЄДКІ, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за даною спеціальністю. Обов'язковим є відповідність вибраних тем кваліфікаційних робіт предметній області спеціальності з урахуванням профілю ОП <https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/229-masters-orientovnuy%C8%86-perelik-tem-kvalif-robit.pdf>, які враховують всі аспекти розвитку спеціальності, запити роботодавців та індивідуальні інтереси здобувачів. Методичні рекомендації, які знаходяться у відкритому доступі містять перелік всіх необхідних вимог щодо змісту і структури кваліфікаційної роботи <https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/11/229-masters-orientovnuy%C8%86-perelik-tem-kvalif-robit.pdf>.

metodichka%E2%80%93kvalifikatsiyna-robota-mahistra-2021.pdf . В свою чергу, проведення атестації здобувачів відбувається відкрито і публічно перед екзаменаційною комісією з метою підтвердження засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, передбачених програмних результатів навчання. «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=f25f99b8-f63c-ea11-912d-001a4be6do4&kind=1> регламентує порядок проведення атестації, алгоритм створення та організації роботи екзаменаційних комісій.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Всі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП «Громадське здоров'я» визначені у Положенні про оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти Навчально-наукового медичного інституту <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=a62e8823-edcb-ec11-aef-d4856459ca35&kind=1> . Підсумковий контроль включає семестровий контроль, у формі диференційованого заліку (ПМК) або екзамену, та підсумкову атестація здобувачів вищої освіти. Передбачені критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів окремих дисциплін визначаються силабусом, доводяться до відома студентів на першому занятті, а також оприлюднюються в каталозі курсів та на сайті випускової кафедри. Здобувачі мають можливість реагувати на порушення якості контрольних заходів та критеріїв оцінювання завдяки проходженню періодичних опитувань через електронний індивідуальний кабінет. Відповідно, кафедра після отримання детального аналізу результатів має можливість врахувати їх при подальшому викладанні окремої дисципліни, чи своєчасно вплинути на якість роботи того чи іншого науково-педагогічного працівника. Позитивно практикою можна вважати здійснення перевірки екзаменаційних робіт викладачем, який не здійснював поточний контроль з дисципліни. Також, завдяки проведенню іспитів у письмовому вигляді або за тестовими технологіями є можливість об'єктивно оцінити роботу викладачів. Закладом освіти сформовані правила перескладання підсумкового контролю у випадку отримання здобувачем незадовільної оцінки, що регламентується Положенням про організацію освітнього процесу <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6do4&kind=1> . Для здобувачів передбачена можливість дворазового перескладання спершу викладачу, за незадовільних результатів наступний раз комісії. Перед цим здобувач ознайомлюється з графіком перескладань, який він може знайти на сайті кафедри, з подальшим отриманням індивідуального екзаменаційного листка та перескладання за стандартними процедурами.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної добросесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну добросесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної добросесності.

Сформована нормативна база ЗВО включає комплекс документів, які сприяють розбудові системи академічної добросесності: Кодекс академічної добросесності <http://surl.li/bdogc>, Положення про академічну добросесність та етику академічних взаємовідносин <http://surl.li/ffat>, Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень <http://surl.li/ffcp>, та інші. З метою покращення системної роботи з напряму академічної добросесності в ЗВО створено Групу сприяння академічній добросесності, яка функціонує відповідно Положенням про сприяння академічній добросесності <http://surl.li/dxczo> та врегулює процеси дотримання академічної добросесності. В рамках навчальних дисциплін активно розглядається всі аспекти добросесності та зона відповідальності при її порушенні. Саме тому, кваліфікаційні роботи здобувачів перед поданням робіт до захисту перевіряє керівник кваліфікаційної роботи або відповідальна особа на кафедрі. Також обов'язковою є перевірка всіх видів робіт на наявність ознак академічного плагіату, який визначається додатком Положення про академічну добросесність та етику академічних взаємовідносин <http://surl.li/ffat> . Цьому сприяє наявність укладених договорів з компаніями ТОВ «Антіплагіат» та «Plagiat.pl» на використання систем «Unicheck» та «StrikePlagiarism» з метою перевірок кваліфікаційних та наукових робіт, що технічно здійснюється та координується бібліотекою ЗВО. Проводиться активна взаємодоповнююча робота з популяризації академічної добросесності серед адміністрації закладу, викладачів, студентського самоврядування та здобувачів. Онлайн-зустрічі демонструють високий рівень знань аспектів академічної добросесності в усіх учасників освітнього процесу. Серед нових інструментів, які використовує заклад освіти з метою популяризації академічної добросесності є розроблений учбовий онлайн курс «Академічна добросесність: виклики, дії, успішні історії» <http://surl.li/owsz>; проведення студентського заходу «Академічна добросесність на варті якісної освіти: готовність №1» <http://surl.li/bfnkd> . Звертає на себе увагу запропонована перша в Україні практика застосування популяризаційних матеріалів <http://surl.li/dxdgz> за тематикою академічної добросесності. СумДУ активно бере участь у проекті «Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia (OPTIMA)» <http://surl.li/dxdhe> в рамках програми Erasmus+, Capacity Building in Higher Education, Erasmus KA2 «Розвиток потенціалу вищої освіти». Університетом також виконується проект “With Academic integrity to EU values: step by step to common Europe”, в рамках програми Erasmus+. Здобувачі спеціальності Громадське здоров'я і НПП кафедри стабільно проходять тренінги з удосконалення навичок академічної добросесності <http://surl.li/dxdft>.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. ЗВО розробив чіткі, прозорі та зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу критерії оцінювання, інформація про які оприлюднюються заздалегідь на багатьох ресурсах університету, у тому числі й електронних. 2. Розроблена нормативна база містить чітку, логічну та впорядковану структуру, враховує особливості окремих освітніх програм, залежно від їх цілей та програмних результатів навчання, а також пропозицій внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. 3. Принципи академічної добросередищності є фундаментальною цінністю СумДУ: розроблено всю необхідну нормативну базу, здобувачі освіти в повній мірі ознайомлені з питаннями академічної добросередищності та плагіату. Заклад освіти має активний учбовий онлайн курс «Академічна добросередищність: виклики, дії, успішні історії»; проводить захід із за участю здобувачів освіти «Академічна добросередищність на варті якісної освіти: готовність №1»; працює із практикою застосування популяризаційних матеріалів за тематикою академічної добросередищності для здобувачів з елементами доповненої реальності, активно приймає участь у різноманітних проектах «Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia (OPTIMA)» в рамках програми Erasmus+, Capacity Building in Higher Education, Erasmus KA2 «Розвиток потенціалу вищої освіти».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ фіксує, що в СумДУ створено чітку, зрозумілу та прозору систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Здобувачі своєчасно (на початку вивчення дисципліни) інформуються про особливості та вимоги оцінювання. В ЗВО також чітко унормовані правила перескладання контрольних заходів. Здобувачі можуть активно впливати на оптимізацію системи контрольних заходів в університеті, беручи участь в систематичних опитуваннях, де мають можливість висловити свої зауваження та побажання за допомогою «відкритих» питань, що включені до анкети. Принципи академічної добросередищності є цінністями засадами діяльності СумДУ: розроблено всю необхідну нормативну базу, здобувачі в повній мірі ознайомлені з питаннями академічної добросередищності (ЗВО має активний онлайн курс «Академічна добросередищність: виклики, дії, успішні історії» та щорічний захід «Академічна добросередищність на варті якісної освіти: готовність №1»), НПП мають можливість перевіряти на наявність плагіату не лише фінальні, але й поточні роботи здобувачів. Враховуючи сильні сторони освітньої практики за даним критерієм, рекомендовано встановити рівень відповідності А за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Вивчення ЕГ професійного профілю науково-педагогічних працівників, що беруть участь у розробці і реалізації ОПП «Громадське здоров'я», їх фахових публікацій, розроблених методичних матеріалів показало високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП ЗВО, достатній для успішного виконання ОПП та досягнення визначених ПРН. Задіяні 8 кандидатів наук та 2 доктори наук; більшість має сертифікат В2 з іноземної мови або свідоцтва про проходження мовних курсів. ЕГ відзначила наявність на кафедрі викладачів, не лише медичного профілю: є фахівці з біологічних, ветеринарних, філософських наук. Всі залучені до наукового керівництва кваліфікаційних випускових робіт викладачі мають науковий ступінь та вчене звання. У валізі кількох викладачів ОП – Цикл дистанційного навчання «Основи громадського здоров'я для фахівців громадського здоров'я» у рамках проекту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» («Центр громадського здоров'я МОЗУ»). Залучені до викладання ОП постійно оновлюють й удосконалюють свої знання і навички за різними напрямами: лише у 2022 р. гарант ОП Яценок В.О. пройшла підвищення кваліфікації за тематичним напрямом «Громадське здоров'я» (центр розвитку кадрового потенціалу СумДУ); Шлапко Т.В. отримала свідоцтво про підвищення кваліфікації за темою «Правові стандарти соціального захисту, охорони праці та здоров'я»; Івахнюк Т.С. прошла міжнародне стажування «Digital Learning Hubs as a Component of the Information and Digital Learning Environment of Medical HEIs in Ukraine

and EU Countries»: the international internship under the program Fundraising and organization of project activities in educational, Establishments: European experience, Ляшенко І.В. – «Developing Teaching Skills in ESP» (British Council Online Teacher Community platform) та «PhD Program in Educational Sciences for Teacher Education» (Oslomet університет Норвегія); Півень С.М. – «Менеджмент медичного підприємства» (Prometheus); Півень С.М. та Дрига Н.О. – «Розвиток системи забезпечення академічної добробачності в закладі освіти» (СумДУ) тощо. Губенко Г. В. з 2022 р. є стипендіаткою Інституту медичної етики та історії медицини Рурського університету (Німеччина), що уможливлює постійне залучення отриманих знань у викладанні тем ОП. Одним із завдань Стратегії інтернаціоналізації є формування сучасного інноваційного середовища студентів і співробітників з високого рівня мовними компетентностями. Як засвідчив перегляд CV, викладачі скористались можливостями проходження інтенсивного курсу англійської у ЗВО і у інших закладах. З'ясовано, що навіть у воєнний час викладачі отримують 10% надбавку за викладання англійською мовою. Відділ інтернаціоналізації освітньої діяльності з Групою організації міжнародного академічного співробітництва забезпечує можливості підвищення кваліфікації у межах міжнародних проектів в Україні та за кордоном.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Задекларовано надання «Інформаційної довідки щодо відповідності освітньому компоненту освітньої та професійної кваліфікації претендента на заміщення посади (укладення контракту на новий термін) професорсько-викладацького складу та його досягнень» (<http://surl.li/osso>) претендентами на посаду при проведенні конкурсного відбору, з наступним прозорим конкурсним відбором комісією у затвердженому наказом ректора складі (у т. ч. з представником студентського самоврядування) на засадах відкритості, гласності, рівності прав її членів, незалежності, обґрунтованості та об'єктивності тощо. Відповідна інформація публікується на сайті університету (інколи у друкованих ЗМІ). Ознайомлення ЕГ з особистими даними викладачів, задіяних у ОП Табл. 2. Звіту про самооцінювання, вмістом розроблених ними силабусів, окремих профільних наукових і навчально-методичних публікацій тощо підтвердило необхідний рівень їх освіти, досвіду, фахового вдосконалення (з особливою увагою підвищенню кваліфікації за напрямом «Громадське здоров'я», професіоналізму, наукових здобутків й готовність ефективно реалізувати підготовку фахівців за даною ОПП).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу (передусім до розробки і регулярного перегляду ОП, участі в удосконаленні навчальних планів, проведенні лекційних та практичних занять, презентації гостьових лекцій з важливих проблем громадського здоров'я, організації проходження практики; участі у тренінгах, конференціях, круглих столах і інших комунікативних заходах). Зокрема, до навчального процесу долучені директор КНП СОР «Обласний клінічний медичний центр соціально небезпечних захворювань» Злidenний Т. В. (він же входить до складу РПГ, що розробила ОПП); директор КНП СОР «Сумська обласна клінічна лікарня» В.В. Горох. Рецензії ОПП надали директор ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків» НАМУ Даніленко Г.М. та директор КНП СОР «Регіональний клінічний фтизіопульмологічний медичний центр» Бондаренко Л.А. На сайті представлено інформацію про Експертну раду роботодавців (<https://med.sumdu.edu.ua/spivpracya-z-robotodavcymi/>), у т. ч. з спеціальності «Громадське здоров'я». ОПП була обговорена та схвалена на засіданні ЕРР (пр. №1 від 29.08.2021 р.; пр. №1 від 29.08.2022 р.). Також роботодавцями надається база і ресурси для навчального процесу, що формує краще знайомство як випускників з можливим місцем роботи, так і закладів з потенційним працівником. Важливими аспектами є рекомендації роботодавців (за потреби їх закладу) стосовно бажаних тем кваліфікаційних робіт, або участь як співкерівників робіт з обов'язковим залученням до рецензування КР і процесу їх захисту у складі екзаменаційної комісії. Забезпечена практично-орієнтована підготовка на клінічних базах провідних лікувально-профілактичних закладів та в університетській клініці. Виробнича та переддипломна практики (ОК15, ОК16) є обов'язковими компонентами ОПП (по 5 кр.), причому опитування 2022 р. продемонструвало: здобувачі задоволені можливостями її проходження, знаннями й отриманими впродовж неї навичками. Викладачі і студенти разом проводять тренінги, майстер-класи з актуальних питань ГЗ <http://surl.li/dxbvv>, в т. ч. з залученням представників Департаментів ОЗ <http://surl.li/dxbwb>. Завідувач кафедрою Сміянов В.А. є Головою обласного осередку ВГО «Всеукраїнська медико-правова асоціація», членом Громадської Ради при Сумській обласній державній адміністрації, що розширює можливості співпраці з роботодавцями. ЕГ вважає за потрібне відзначити надзвичайне враження, яке склалось після зустрічі з роботодавцями, підкреслити їх ширу зацікавленість у ефективній реалізації ОП та готовність до співпраці з НПП кафедри у підготовці висококваліфікованих фахівців у сфері ГЗ.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До проведення практичних занять за ОПП, у т. ч., на клінічних базах, залучені директор КП СОР «Обласного клінічного медичного центру соціально небезпечних захворювань» Злidenний Т.В., лікар-інфекціоніст Медичного клінічного центру інфекційних хвороб та дерматології ім. З.Й. Красовицького Ільїна В.В., лікар університетської клініки Галушко Н.А. 27.10.22. Т.В. Злidenний презентував лекцію для здобувачів магістерського рівня на тему:

«Розвиток системи громадського здоров'я в Україні. Структура та функції громадського здоров'я у Сумській області» (<https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/vidbulasya-lektsiya-dlya-zdobuvachiv-osvity-spetsial%ca%b9nosti-hromads%ca%b9ke-zdorovya/>), у якій було окреслено основні напрямки і стратегія розвитку галузі на найближчий час, враховуючи особливості функціонування в умовах військового стану. Значним ресурсом, що належним чином використовується при проведенні аудиторних занять на клінічних базах ННМІ, виступає накопичений досвід провідних фахівців-практиків, наочний приклад вирішення повсякденних завдань, а також можливість застосування в освітньому процесі потужної і різноманітної матеріально-технічної бази задіяних установ і підприємств.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В СумДУ проводиться конкурс «Кращі науково-педагогічні працівники» (<http://surl.li/ffcd>), метою якого є стимулювання НПП до безперервного саморозвитку для підвищення власних компетентностей та забезпечення постійного зростання кадрового потенціалу Університету. При визначені терміну контракту, а також при визначені рейтингу викладачів враховується низка характеристик (сертифікати професійної майстерності, свідчення підвищення кваліфікації, наявність практичного досвіду роботи за профілем ОПП). Викладачі ОПП мають можливість удосконалити свої знання у Центрі розвитку кадрового потенціалу ЗВО (<https://crkp.sumdu.edu.ua/uk/>), зокрема, з англійської та української мови, ІТ-компетентностей, статистики й обробки даних тощо; проходити стажування на основі двосторонніх договорів СумДУ із закордонними та вітчизняними ЗВО, у т. ч. на базі зарубіжних ЗВО з наданням фінансової підтримки (Варшавський медичний університет, 2021 (<http://surl.li/dxbob>)); брати участь у наукових заходах і обміні досвідом (в межах «Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні» МФ «Відродження» у партнерстві із «Ініціативою відкритого суспільства для Європи», 2021, <http://surl.li/dxgtb>); набувати й ділитися досвідом через виконання наукових проектів за тематикою ОП (на час акредитації – стажування гаранта ОП В.О. Ясенок в Інституті епідеміології, біостатистики та громадського здоров'я Університету Цюріха, <http://surl.li/dxgti>), участь Голубничої В.М. у програмі міжнародних наукових обмінів на базі Північно-Східного Університету (Бостон, США) (<http://surl.li/dxgtk>). У 2022 р. пройшли стажування та підвищення кваліфікації: Касянчук В.В. (за програмою «Екологічні аспекти викладацької та наукової діяльності»); Ясенок В.О. – «Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів» (Prometheus). Губенко Г.В. у 2020-2021 рр. брала участь у міжнародному проекті «COVID-19 PsyImpact & PsySafe Program», у якому було залучено 15 країн світу, тощо. Триває співпраця з представниками НУОЗ імені П.Л. Шупика та НМУ імені О.О. Богомольця у формі проведення бінарних лекцій.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Викладачі за ОП завжди можуть скористатися тим, що СумДУ має ліцензію на підвищення кваліфікації НПП за програмами з інноваційної педагогічної діяльності та програмами з електронних засобів та дистанційних технологій навчання, а також можливостями, що надає Центр розвитку кадрового потенціалу. Викладачі можуть брати участь у численних конкурсах (у т. ч. конкурси педагогічних інновацій (<http://surl.li/tlcx>), на кращу колекцію навчальних матеріалів, опублікованих у відкритому доступі на OCW (<https://ocw.sumdu.edu.ua>), на розроблення електронного контенту (<http://surl.li/ffps>), відкритих онлайн-курсів, «Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU» (<http://surl.li/tldf>), «Кращі науково-педагогічні працівники» (<http://surl.li/ffcd>), «Кращий викладач очима студентів» (<http://surl.li/ffce>)). Низка показників враховуються при визначені рейтингу структурних підрозділів (<http://surl.li/ffci>). Щорічно проводиться конкурс «Кращий викладач очима студентів» (наказ № 0520-VI від 20.11.2018). За даними опитування здобувачів щодо якості організації освітньої діяльності у 2021-2022 н.р. 101 викладач СумДУ мав «високий» рівень якості (https://sumdu.edu.ua/images/content/general/gen-info/council-quality/pol-results_2021-2022_I-II.pdf), у їх числі, як з'ясувалось під час інтерв'ю, були і викладачі за ОП. Можливість академічної мобільності НПП забезпечується активністю кафедри у пошуках і отриманні грантової підтримки (виграв гранту Erasmus +KA107 (<http://surl.li/dxgpe>), наявністю двосторонніх договорів СумДУ із закордонними та українськими ЗВО (у т. ч. з наданням фінансування або грантів). Преміювання за перемоги у освітіянських конкурсах відображене у колективному договорі. Нагомість низький (за неодноразовою повторною оцінкою студентів) рівень викладання слугує сигналом для аналізу з подальшими санкціями у вигляді скорочення терміну контракту (чи розірвання). Під час зустрічі з'ясувалось, що викладачі отримують премії за перемогу у конкурсах викладацької майстерності та високе оцінювання їх за результатами опитування студентів, за досягнення у науковій діяльності (за публікації у Scopus Q1-Q2, підвищення індексу Гірша, тощо). Мотиваційні доплати ЗВО зберіг навіть в умовах війни.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації освітньої програми, повною мірою відповідає вимогам та забезпечує досягнення визначених ОПП цілей та програмних результатів навчання. 2. Сформовано чітку систему підвищення кваліфікації та стажування НПП, що дає гарантований доступ до процесу фахового

удосконалення та розвитку знань і навичок. 3. Прозора формалізована процедура конкурсного добору викладачів забезпечує необхідний для успішної реалізації ОП рівень професіоналізму. 4. До наукової діяльності залучені і НПП, і здобувачі, а її результати оперативно використовуються в освітньому процесі. 5. Створені умови для залучення стейххолдерів до організації та реалізації освітньо-наукового процесу (розробці і перегляді ОП, участі в удосконаленні навчальних планів, лекційних та практичних занять, презентації гостевих лекцій з важливих проблем громадського здоров'я, проходженні практики; участі у комунікативних заходах). 6. Наявна практика преміювання викладачів за педагогічні та наукові досягнення, публікації в SCOPUS та Web of Science. 7. Створена прозора та зрозуміла система рейтингу науково-педагогічних працівників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Недоліків у забезпечені людськими ресурсами за даною ОПП не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ фіксує наявні сильні сторони та позитивні практики за даним критерієм в ЗВО. Кваліфікація викладачів за ОП «Громадське здоров'я» відповідає тим дисциплінам, які вони викладають. Звичною є практика регулярного підвищення кваліфікації НПП як у рамках міжнародного академічного співробітництва, неформальної освіти, так і на базі ЗВО (в т.ч. у Центрі розвитку кадрового потенціалу). Добре врегульована та налагоджена система матеріального заохочення, яка стимулює розвиток викладацької майстерності НПП. Навіть в умовах війни СумДУ зберіг мотиваційні доплати. Чітко працює система залучення роботодавців як до формування ОП, так і до її реалізації, організації практичної підготовки здобувачів; участі в конференціях тощо. Практика матеріального та/або морального заохочення викладачів до досконалості у викладанні регламентована нормативними документами та доведена до відома науково-педагогічних працівників. Інтер'ю з керівництва ЗВО, НПП, адміністративного персоналу та представників допоміжних структурних підрозділів показали надзвичайну відданість своїй справі та непідробну зацікавленість у ефективній реалізації освітнього процесу в СумДУ і зокрема за даною освітньою програмою. Експертна група вважає, що даний критерій повністю виконується, освітня діяльність за цією програмою відповідає Критерію 6 на рівні А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Проведений аналіз даних зі звіту самооцінювання, наповнення сайту СумДУ та наступного віртуального туру дозволили ЕГ пересвідчитися у надзвичайно потужній базі матеріально-технічних ресурсів, що здає змогу досягти цілей й ПРН за ОП «Громадське здоров'я», у т. ч. з використанням сучасних інтерактивних і дистанційних технологій, особливо важливе в умовах триваючої пандемії COVID-19 та воєнного становища. Освітньому процесу і дослідженням сприяє функціонування Центру науково-технічної і економічної інформації з Групою організації грантової діяльності наукового спрямування. Відео продемонструвало аудиторії, класи комп’ютерного контролю та навчальні кімнати на базах Головного корпусу СумДУ, Медичного інституту, а також університетської клініки. Належну практичну підготовку забезпечує сучасне обладнання та відповідні структурні підрозділи (наприклад, міжкафедральні симуляційні класи). Всі учебові приміщення відремонтовані та комфортні, обладнані сучасними засобами навчання, а наявність музеїв експозицій на кафедрах робить освітній процес більш цікавим. Навчальний процес за ОП використовує МТЗ площ кількох лабораторій (мікробіологічної; гігієнічної оцінки впливу факторів навколошнього середовища на здоров'я населення; біохімічної) і анатомічних класів, а також регіонального центру «Екомедхім» (<https://med.sumdu.edu.ua/rc-ekomedhim/>), представники якого залучені до викладання окремих дисциплін. Відео-експурсія презентувала фонди та організацію роботи наукової бібліотеки СумДУ, якою можна користуватись безпосередньо і віддалено (<https://library.sumdu.edu.ua/uk/>), а також через соціальні мережі (з використанням програмних продуктів СумДУ MIX (<https://mix.sumdu.edu.ua/>), Google та конструктору Lectur.ED (<https://elearning.sumdu.edu.ua/>)). Відкриті освітні ресурси (сайти періодичних видань, баз даних, бібліотек, каталогів, архівів, репозитаріїв, порталів відкритих даних, освітніх онлайн курсів, різних ГО тощо) систематизовані за галузями знань. Доступні (за підтримки МОНУ) бази даних Scopus, Web of Science, ScienceDirect та Springer Nature. Видання та періодика за медичними спеціальностями, дотичними до ОП, територіально наближені до споживачів такої інформації у бібліотеці Медичного інституту <https://med.sumdu.edu.ua/biblioteka-medichnogo-institutu/>. Розмова з представницями університетської бібліотеки та бібліотеки медичного інституту

СумДУ продемонструвала їх ефективну взаємодію та оперативність, зокрема, у відповідях щодо нових поступлень за тематикою ОП. Переважна частина кампусу має покриття зонами вільного Wi-Fi.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Навчання за ОП проводиться на базах з належним матеріально-технічним забезпеченням та сучасним обладнанням. Безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів декларовано документально та підтверджено під час зустрічей зі здобувачами, викладачами та представниками студентського самоврядування. Зокрема, цьому сприяє наявність власної мережі і бази даних університету, платформи змішаного навчання на платформі MixLearning СумДУ для використання технологій електронного та дистанційного навчання, віртуальних електронних читальних залів, ресурсів бібліотеки СумДУ тощо; підготовленого викладачами методичного матеріалу (у двох варіантах – у друкованому вигляді і в електронній формі на сайті кафедри ГЗ СумДУ). Усі учасники освітнього процесу за ОП мають он-лайн корпоративний доступ до інформаційних ресурсів, зокрема репозитарію, наукової бібліотеки СумДУ та бібліотеки Медичного інституту СумДУ. До послуг учасників ОП міжбібліотечний абонемент, за добу можна отримати замовлене видання з мережі з 500 бібліотек) та електронний ресурс зі зрозумілим алгоритмом доступу (за потреби з консультантом), у т. ч. за темою ГЗ. Забезпечено віддалений доступ за дисциплінами ОП з поділом за позиціями (підручники, періодика, статистика, БД тощо). Надаються консультації або послуги з пошуку та оформлення списку літератури за різними вимогами. Щовівторка надходить інформаційний дайджест від бібліотеки з актуальними надходженнями за темами ГЗ, регулярно з'являються об'яви про терміни безоплатного доступу до певних БД або ресурсів. На базі бібліотеки проходять тренінги з академічної доброчесності, курсу академічного письма, а для магістрів до їх захисту заплановано тренінг з коректного цитування літератури, на сайті є гід з написання кваліфікаційних робіт. Відеостудія надає допомогу як НПП (записати лекцію, доповідь), так і здобувачам (зняти відео-ролик). ЕГ розказали про проекти студентів превентивного спрямування (відео з популяризації ЗСЖ, профілактики сүїцидів, попередження насильства у сім'ї тощо). Надзвичайно корисною є можливість використати ресурс симуляційного центру та набуття практичних навичок, зокрема дій з надання допомоги при загрозі життю. Науково-педагогічні працівники та здобувачі СумДУ мають також безоплатний доступ до технічних ресурсів, необхідних для навчання та викладацької/наукової діяльності, потрібних лабораторій та матеріалів, що було підтверджено під час інтерв'ю.

3. Освітнє середовище є безпечною для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ впевнилась, що безпечноść освітнього процесу для життя та здоров'я забезпечується як нормативно затвердженою системою заходів щодо охорони праці, дотримання техніки безпеки, санітарних норм та правил, правил протипожежної безпеки, системою охорони порядку, характерною для мирного часу, а також заходами, розробленими з урахуванням пандемії COVID-19, воєнного положення та функціонування у прикордонній області. У ЗВО існує активно функціонуюча служба психологічної підтримки всіх учасників освітнього процесу (Психологічна служба СумДУ). Доступні сторінки «Психологічна служба» (<https://sumdu.edu.ua/uk/kampus-life/social-face/psychological.html>), а також «Психологічна допомога у надзвичайних ситуаціях» (<https://sumdu.edu.ua/uk/kampus-life/social-face/psychological-help-emergencies.html>), з широким спектром рекомендацій. Психологічною службою СумДУ забезпечується допомога всім, хто її потребує, на безоплатній основі. Під час зустрічей ЕГ дізналась, що у період оточення Сум у лютому – березні 2022 р. профком організував доставку з іншого регіону медикаментів для співробітників через блок-пости. Підтверджено наявність обладнаних сховищ, на сайті розміщено Порядок дій в екстрених ситуаціях (новлено 24.10.22, у взаємодії з Департаментом цивільного захисту населення Сумської ОДА), що містить вичерпні інструкції та посилання.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультивативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У здобувачів, що навчаються за ОП, широкий спектр можливостей отримання необхідної інформації (сайти СумДУ та профільних кафедр, персональні електронні кабінети, соціальні мережі тощо) та різних форм (текст, аудіо, відео), що підтверджено під час зустрічей. Ті, що лише планують навчатися за цим фахом, мають інформацію про набір та правила вступу. Здобувачів регулярно інформують щодо додаткових освітніх і позаосвітніх можливостей. ЕГ відзначила: Психологічна служба пропонує низку форм і заходів активності з підтримки й розвитку особистості, що є особливо актуальним сьогодні. Психокорекційна, просвітницька та психопрофілактична робота проводиться, у т. ч. у формі тренінгів за 18-ма корисними для студентів тем (дотичних до ГЗ: «Здоровий стиль життя», «Психологія жінки та чоловіка», «Міжкультурний діалог»), та необхідних у будь-якій сфері діяльності («Тайм-менеджмент» або «Майстерність комунікації»). У ЗВО є потужна база, що забезпечує соціальну підтримку студентів та персоналу. На балансі 8 власних та 8 орендованих гуртожитків + готель-гуртожиток, що задовольняє всі потреби. В них тепло і є умови для занять і комфортного змістового відпочинку. Співробітники та здобувачі можуть у повному обсязі користуватись послугами університетської клініки та позаміським спортивно-оздоровчим центром «Універ» (зі зрозумілими обмеженнями сьогодення). При зустрічі НПП повідомили про можливість на практиці дотримуватись

ЗСЖ (на обідній перерві боротися з гіподинамією у залі чи у басейні) безкоштовно за призначенням сімейного лікаря або з наданням пільгових цін, що поширюється і на членів родини. З'ясовано, що навіть під час війни 0,3% фонду заробітної плати спрямовується на оздоровчу і культурно-масову діяльність. Формою соціального супроводу є соціальні стипендії здобувачам пільгових категорій (одна студентка ОП віднесена до категорії дітей-сиріт). Якість підтримки здобувачів оцінюється у контакті з профспілкою та студентським самоврядуванням, а також у форматі конференції «Навчальний процес очима студентів» та зустрічах з ректором «Віч-на-віч», про що говорили під час інтерв'ю. У період карантину та з початком війни у навчальному процесі з огляду безпеки широко використовувалось дистанційне навчання (інструменти Google Classroom, Google Meet, платформа MixLearning тощо). ЕГ впевнилась, що у особливих ситуаціях (передусім для безпеки в умовах воєнного стану, коли майже всі магістри ОП перебувають поза Сумами) і практична робота може бути дистанційною за допомогою тих же інструментів з розв'язування практико-орієнтованих завдань, практичних кейсів в межах змісту виробничої практики. Відділ практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів працює над працевлаштуванням студентів та випускників ЗВО. Також підтримку у розробці і реалізації власних проектів здобувачів надає стартап-центр СумДУ (<https://startup.sumdu.edu.ua/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ впевнилась: у СумДУ забезпечене інклюзивне освітнє середовище для здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. Розклад занять для осіб з обмеженням мобільності складається так, щоб аудиторні заняття проходили в корпусах, обладнаних пандусами та ліфтами, або лише на I поверхі приміщень без ліфту. Особи з особливими потребами, які не мають можливості відвідувати заклад, можуть здобувати вищу освіту вдома дистанційно (окреслено пунктом у Політиці рівності: «Створювати робоче/навчальне середовище, яке враховує потреби жінок і чоловіків з інвалідністю та порушенням стану здоров'я»). Можливі або індивідуальні графіки у загальних групах, або здобуття навчання в складі інклюзивної групи (Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у СумДУ) та Положення про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти в СумДУ). Сторінка сайту «Для осіб з особливими освітніми потребами» (<https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/public-info/special-educational-needs.html>) інформує про умови й можливості навчання, є документи з підтвердження наявності безперешкодного доступу до закладу (ТО за 8-ма позиціями), а також інформація про інфраструктурні умови (наявність пандусів та ліфтів у конкретних корпусах з фото) та відео про інклюзивну освіту. Під час віртуального туру-огляду матеріально-технічних ресурсів наявність пандусів у навчальних корпусах та гуртожитках підтверджено фотозвітом. Розпочата робота по встановленню підіймальних платформ для інвалідів. Сьогодні за ОП «Громадське здоров'я» здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються, але ЕГ поінформували про готовність забезпечення відповідних умов навчання для таких категорій. Okрема підтримка здійснюється створення рівних можливостей в отриманні освіти й підтримки сімейних здобувачів, зокрема, молодих матерів, в межах проекту «Університет, дружній до сім'ї». Працює центр підтримки сім'ї «Студентський лелека» (про користь якого ЕГ повідомили, крім студенток, і мами з числа викладачок), де можна залишити на певний час дитину та отримати потрібні консультації.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ впевнилась, що ЗВО здійснює антидискримінаційну та антикорупційну політику в цілому та під час реалізації освітнього процесу за ОП зокрема. На сайті для усіх учасників освітнього процесу та широкого загалу доступні документи, що визначають її реалізацію (такі як Кодекси Корпоративної Культури та Академічної Доброчесності (<http://surl.li/eruew>), наказ «Про заходи щодо запобігання корупції» від 19.03.18 № 0215-I (<http://surl.li/ffbd>), Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивчені навчальних дисциплін (<http://surl.li/ffbe>), тощо). Введена в дію Політика рівності (наказ від 17.02.2021 №0153-I), якою декларовано пріоритетність врахування рівних можливостей і поваги до розмایття у своїй діяльності, окреслено зобов'язання з їх дотримання ЗВО, зокрема, завдання з запобігання сексуальним домаганням в університетському середовищі. Гнучка політика з можливістю перегляду, корекції, вдосконалення за необхідності, регламентує включення до навчальних планів за спеціальностями дисциплін, у т. ч. вільного вибору, з питань рівних можливостей та поваги до розмایття; застосування педагогічних технологій та підходів, що виключають прояви нерівності, дискримінації і сприяють формуванню навичок спілкування у суспільстві, вільному від стереотипів та гендерної, релігійної, національної чи расової упередженості. Відповідно до ЗУ «Про освіту» та п. 2 «Положення про академічну добросердість та етику академічних взаємовідносин у СумДУ» (<http://surl.li/ffat>), створена Комісія з етики та управлінням конфліктами (Наказ від 09.07.2019 №0522-I), який надано повноваження з виявлення, встановлення та розгляду фактів порушення академічної добросердісті та прийняття рішень про вид відповідальності, що мають бути застосовані. Зокрема, на неї покладено розгляд конфліктів порушення прав та свобод учасників освітнього процесу в сфері гендерної рівності, дискримінації за ознакою раси, національності, кольору шкіри, статі, сексуальної орієнтації та/або інших ознак; прояви булінгу, сексуальних домагань та інших видів харасменту; а також дотримання кодексу корпоративної культури. На сторінці «Протидія дискримінації» є контакти, за якими повідомляється про факти дискримінації, сексуальних домагання, булінг та інші прояви неетичної поведінки. Також наявне Положення про запобігання та протидії булінгу (цькуванню), яке регламентує процедури вирішення конфліктів за цією проблемою. Впродовж зустрічей ЕГ із представниками ЗВО не було отримано

жодного свідчення щодо конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією, що підтверджено і юристом Н. Зайкою. Здобувачі відзначили, що у разі виникнення подібних ситуацій характеру ознайомлені з алгоритмом дій з його вирішення. У ОП тематиці приділено належну увагу: у силабусі «Клінічна епідеміологія. Методика проведення наукових досліджень» є тема «Наукова етика. Академічна добробечесність».

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Сучасна та достатня матеріально-технічна база повністю забезпечує умови для якісної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП, освітнє середовище (наскільки це можливо у воєнний час), безпечно для здобувачів вищої освіти і працівників ЗВО; умови для здобувачів з особливими потребами створені. 2. Забезпечені безоплатний доступ викладачів і здобувачів до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП. 3. Активна діяльність Психологічної служби, послугами якої мають змогу користуватись (в т. ч. дистанційно) всі учасники освітнього процесу, забезпечує психологічну підтримку, що особливо важливо в умовах триваючої війни. 4. Наявність Центру підтримки сім'ї «Студентський лелека», з можливістю тимчасового перебування дітей та інформаційного, психологічного, соціального та педагогічного консультування батьків. 5. Функціонування стартап-центру СумДУ як хабу для розвитку бізнес-ідей та інноваційних проектів здобувачів. 6. Наявність обладнаних сховищ і чітко регламентованого алгоритму дій у надзвичайних ситуаціях у взаємодії з Департаментом цивільного захисту населення СумОДА; усвідомленого балансу он-лайн та оф-лайн навчання з урахуванням ситуації воєнного часу. 7. Функціонування власної мережі і бази даних, платформи змішаного навчання на платформі MixLearning СумДУ та використання технологій електронного та дистанційного навчання, віртуальних електронних читальних залів, ресурсів бібліотеки СумДУ тощо.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено недоліків у забезпечені функціонування освітнього середовища та забезпечені матеріальними ресурсами за даною ОП.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ фіксує, що слабких сторін і недоліків в контексті даного критерію в СумДУ не виявлено. Заклад вищої освіти створив умови для якісної підготовки здобувачів вищої освіти (у тому числі для здобувачів з особливими потребами), використовуючи потужну матеріально-технічну базу. В Університеті функціонує бібліотека з великим каталогом як паперових, так і електронних джерел. Здобувачі та викладачі мають безоплатний доступ до міжнародних баз даних Scopus, Web of Science, ScienceDirect та Springer Nature. Освітнє середовище є безпечно для життя та здоров'я здобувачів та у повній мірі задоволяє їхні потреби та інтереси, навіть в умовах війни. У ЗВО активно функціонує служба психологічної підтримки для всіх учасників освітнього процесу - психологічна допомога надається всім, хто її потребує, на безоплатній основі. Наявність обладнаних сховищ і чіткого алгоритму дій у надзвичайних ситуаціях, а також функціонування віртуальних електронних читальних залів, платформи MixLearning СумДУ забезпечує можливість усвідомленого балансу он-лайн та оф-лайн навчання з урахуванням ситуації воєнного часу. Вищенаведені аргументи дають підстави експертній групі зробити висновок щодо відповідності ОПП «Громадське здоров'я» за критерієм 7 рівню А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Нормативною базою СумДУ з врахуванням рекомендацій ради із забезпечення якості передбачено та безпосередньо відбувається перегляд та оновлення ОП. Сформована система забезпечення якості вищої освіти СумДУ (<https://bit.ly/34F5YBN>, <https://bit.ly/3gHCSUC>) розробила функціонуючу нормативну базу для процедур забезпечення якості ОП. Положення про освітні програми (<https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=00e9ba12-a107-ea11-9ad5-001a4be6do4a&kind=1>) та Методична інструкція

«Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм» (<https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=183acb93-f8a8-e711-a909-001a4be6do4&kind=1>) відповідають за розробку, затвердження та моніторинг програми на всіх її етапах становлення, а також періодичний перегляд. Під час перегляду ОП може щорічно оновлюватися в частині всіх компонентів, однак її цілі, загальні і фахові компетентності, програмні результати навчання є передбачені стандартом і профілем ОП. До основних причин чергового перегляду ОП належать пропозиції учасників освітнього процесу, окрім рекомендації експертної ради роботодавців, а також інших зовнішніх стейкхолдерів, деякі зміни ресурсних умов реалізації ОП та динамічні зовнішні фактори (пандемії, загальна ситуація на рівні держави). Відповідно, оновлена ОП обов'язково проходить повторне затвердження. Під час перегляду ОПП 2022 на засіданні РПГ від 14.06.2022 р. до ОП було включено дисципліну «Організація проведення імуноімунопрофілактики на державному рівні», ініціатором даного доповнення були здобувачі вищої освіти, які навчаються на даній ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Враховуючи студентоцентрований підхід в освітній діяльності, а також з метою постійного вдосконалення ОП здобувачі беруть участь у процедурах забезпечення якості освіти. Вони входять до складу органів студентського самоврядування, Ради із забезпечення якості СумДУ та Ради забезпечення якості ННМІ, залучені до роботи РПГ та Студентської агенції співдії якості освіти. З метою отримання своєчасної інформації від здобувачів останні проходять періодичні опитування щодо якості організації освітньої діяльності при вивчені дисциплін (Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивчені навчальних дисциплін (<https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=7c7de133-99aa-e711-8a45-001a4be6do4&kind=1>). Саме за результатами даного опитування в СумДУ проводиться щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів». Позитивною є практика оцінювання викладачів, відповідно до якого при отриманні «Недостатнього» та «Порівняльно низького» показника якості організації освітньої діяльності, викладачі отримують рекомендації щодо покращення якості своєї роботи через проходження курсів підвищення кваліфікації за тематикою відповідно до виявлених недоліків. Також, даний формат спілкування зі здобувачами (опитування) включають питання щодо якості освітніх програм (<https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/12/Zvit-za-rezul%CA%89tatamy-orytuvalnya-zdobuvachiv.pdf>), окрім проблемні питання, які були зафіксовані при моніторингу стану забезпечення якості підготовки фахівців та розвитку наукової діяльності в інституті. Пропозиції здобувачів активно враховуються, здобувачі входять до складу РПГ ОП. Зокрема, студентка 2 курсу Стародубова Д., запропонувала замінити дисципліну «Єдине здоров'я» у 2-му семестрі на дисципліну «Організація проведення імуноімунопрофілактики на державному рівні» враховуючи актуальність останніх подій.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо залучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та процедур забезпечення її якості, що, власне, і було підтверджено під час зустрічі з ними. Зокрема, роботодавці долучилися до зовнішньої експертизи ОП на етапах її затвердження і модернізації. Рецензентами ОП стали: д. мед. н. професор, директор ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків» НАМ України Даніленко Г.М. та директор КНП СОР «РКФМЦ» Бондаренко Л.А. Також, вони беруть участь у РПГ ОП (директор КПС СОР «ОКМЦСНЗ» Злиденний Т.В.). Злиденний Т.В. запропонував введення нової ОК «Організація проведення імуноімунопрофілактики на державному рівні», що було відображене в ОП 2022 року. На зустрічі з експертами роботодавці продемонстрували свою зацікавленість та активну участь у визначені цілей ОП, компетентностей і постійному її оновленні. Також, роботодавці беруть активну участь у роботі екзаменаційних комісій та рецензуванні кваліфікаційних робіт (голова ЕК Бондаренко Л.А. - директор КНП СОР «РКФМЦ»; члени ЕК Злиденний Т.В. - директор КН СОР «ОКМЦСНЗ» та Зайцева Г.С. - завідувач відділення ДУ «СОЛЦ МОЗ України»). Можливість постійного зв'язку з метою отримання пропозицій чи зауважень щодо обговорення ОП роботодавцями здійснюється через сторінку <https://job.sumdu.edu.ua/discussion-educational-programs>.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Збір, аналіз та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за даною ОП розпочнеться з першого випуску 2023р. Однак, заклад освіти практикує збір, аналіз щодо кар'єрного шляху випускників, що відбувається у межах централізованого підрозділу СумДУ – навчального відділу практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кadrів – <https://job.sumdu.edu.ua/>, а також і на рівні випускових кафедр ННМІ – <https://med.sumdu.edu.ua/pracevlashtuvannya-vipusknikiv/>. Університетом періодично проводиться опитування випускників для забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти. Незважаючи на відсутність досвіду щодо оцінки кар'єрного зростання випускників саме цієї ОП вже сьогодні розробляються механізми можливого моніторингу ситуації у майбутньому, формується база даних здобувачів за ОП 1-го та 2-го років навчання, яка містить їх контактні дані, для контактування з ними через електронне листування, месенджери в подальшому.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

З метою своєчасного реагування на виявлені недоліки в ОП у СумДУ реалізується комплексна внутрішня система забезпечення якості відповідно до сформованої інституційної структури. Не лише здобувачі беруть участь у її забезпечення через систему опитувань, результати яких аналізуються директором НН Медичного інституту, завідувачем кафедри, гарантом та викладачами, а й також здійснюється активна робота на рівні кафедр у СумДУ шляхом щорічних перевірок їх діяльності за системою критеріїв і показників перевірки, які були розроблені Центром забезпечення якості вищої освіти. До ряду запропонованих можливих удосконалень даної ОП, ще на етапі обговорення проекту ОПП «Громадське здоров'я» 2022 р. були внесені наступні пропозиції, серед яких: пропозиція гаранта даної ОП зробити кількість лекційних годин та годин практичних занять в дисциплінах «Економіка та фінансування системи охорони здоров'я. Страхова медицина в системі охорони» та «Промоція здорового способу життя» кратними кількості тижнів в семестрі з метою рівномірно розподілити тижневе навантаження на здобувачів; також була пропозиція представника ЕРР збільшити кількість годин практичних занять з дисципліни «Профілактика неінфекційних та інфекційних захворювань. Основи імунопрофілактики» для більш ґрунтовного розуміння здобувачами причин виникнення неінфекційних захворювань, принципів поширення інфекційних хвороб та методів їх профілактики (включаючи імунопрофілактику), значна поширеність яких є одним із викликів сьогодення. Ми спостерігаємо залученість та зацікавленість викладачів до модернізації ОП, з чітким обґрунтуванням запропонованих пропозицій. Здобувачі також долучаються до покращення якості освітнього процесу, пропозиції яких розглядаються на засіданнях

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Враховуючи те, що акредитація даної освітньої програми проводилася вперше, заклад освіти не мав можливості використати результати попередніх акредитацій під час перегляду ОП проте, з метою удосконалення якості ОП були проаналізовані зауваження та пропозиції до ОПП Громадське здоров'я першого рівня вищої освіти (бакалавр), що були зроблені експертною групою під час проходження акредитації (було переглянуто обсяг завдань, що виносяться на самостійне опрацювання здобувачами вищої освіти на користь аудиторного обговорення найбільш складних, є практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; з'явилася практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті; більш ефективно використовувати досвід університету у сфері міжнародної академічної мобільності).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Вся академічна спільнота є активним учасником системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності на рівні ОП як члени РПГ. Під час проведених зустрічей з учасниками освітнього процесу, ознайомившись з результатами опитувань, відповідною нормативною базою <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=8ae6b554-1539-e611-b47a-001a4be6do4a&kind=1&version=1674483350.0376> встановлено, що в академічній спільноті сформована культура якості, яка забезпечується зацікавленістю та безпосередньою участю всіх учасників. Організований розподіл функціональних обов'язків з чітким визначенням зон відповідальності на кожному з рівнів закладу освіти сприяє підтриманню сформованої культури якості на належному рівні. Центр забезпечення якості вищої освіти працює відповідно до чинного Положення <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=200467f6-6e9b-ea11-8685-d4856459ca35&kind=1&version=1674483350.0375>, основне завдання Центру полягає у забезпеченні адміністративного керівництва та підтримки забезпечення якості вищої освіти на всіх рівнях СумДУ. Створена Рада із забезпечення якості вищої освіти структурного підрозділу (інституту, навчально-наукового інституту, факультету, ЦЗДВН) СумДУ розглядає навчально-методичні і науково-методичні питання організації освітнього процесу, розробляє заходи щодо забезпечення якості вищої освіти відповідно до стандартів вищої освіти та впровадження освітніх інновацій <https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=fccfb209-0883-e511-808b-001a4be6do4a&kind=1&version=1674483350.0375>. В свою чергу викладацький склад кафедри періодично приймає участь у роботі тематичних семінарів, метою яких є оптимізація структури та змісту навчальних дисциплін, обмін інформацією щодо методик викладання та обговорення можливостей використання сучасних технологій у навчанні. Також, науково-педагогічні працівники входять до складу Ради із забезпечення якості вищої освіти, що дозволяє останнім вносити свої пропозиції на розгляд засідань. Заклад освіти постійно проводить семінари для науково-педагогічного складу, які мають на меті покращити якість їхньої роботи, серед них «Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ», «Викладач як ключовий стейкхолдер забезпечення якості освіти», «Зміни в системі ліцензування та акредитації як засіб забезпечення якості у вищій освіті», «Нова модель вибіркової складової навчальних планів для формування загальних компетентностей здобувачів вищої освіти» та інші. Позитивно практикою є можливість учасників академічної спільноти брати участь в періодичних опитуваннях щодо моніторингу якості організації освітнього процесу та створених умов праці та навчання в СумДУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. В СумДУ своєчасно відбувається перегляд та оновлення ОП згідно встановлених правил та термінів. 2. Створена внутрішня система забезпечення якості освіти СумДУ, яка складається з п'яти інституційних рівнів дозволяє своєчасно виявляти недоліки, аналізувати та своєчасно їх коригувати. 3. Система внутрішнього забезпечення якості освіти функціонує на засадах взаємодії та чіткого розподілу функціональних обов'язків, із залученням студентського самоврядування. 4. З метою забезпечення реалізації ОП на високому рівні до складу робочих і консультативно-дорадчих органів входять також НПП та здобувачі освіти. 5. В університеті є інструмент реагування внутрішньої системи забезпечення якості на недоліки освітньої програми. Всі виявлені недоліки аналізуються та своєчасно коригуються. 6. В СумДУ проводиться щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів», в основу якого закладено результати опитування здобувачів. 7. Результати оцінювання здобувачами освітньої діяльності враховуються також при формуванні програм підвищення кваліфікації НПП, які отримали «Недостатні» та «Порівняльно низькі» показники якості організації освітньої діяльності. 8. Інтерв'ю з адміністративним складом, гарантом ОП, НПП, представниками студентського самоврядування, здобувачами вищої освіти за даною ОП та роботодавцями переконали ЕГ, що усі учасники освітнього середовища СумДУ зацікавлені у формуванні компетентних фахівців за ОПП «Громадське здоров'я» та получаються до забезпечення якості освіти в ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ фіксує, що слабких сторін і недоліків в контексті даного критерію за ОПП «Громадське здоров'я» в СумДУ не виявлено. ОП переглядається кожного року гарантом та колективом кафедри, із залученням ключових стейкхолдерів (здобувачів освітньої програми та роботодавців). В ЗВО створена внутрішня система забезпечення якості, яка складається з п'яти інституційних рівнів і дозволяє своєчасно виявляти, аналізувати та за потреби - усувати виявлені недоліки. В університеті щорічно проводиться конкурс «Кращий викладач очима студентів», який базується на результатах опитування здобувачів вищої освіти щодо якості викладання освітніх дисциплін. Результати опитування здобувачів вищої освіти також беруться до уваги при формуванні рейтингу викладачів та кафедр; при визначенні викладачів (які отримали «Недостатні» та «Порівняльно низькі» показники якості організації освітньої діяльності), яким першочергово необхідно пройти тематичні курси підвищення кваліфікації; при вирішенні питань щодо продовження трудових відносин з науково-педагогічним працівником та визначенні терміну окремого контракту. Наведене дозволяє експертній групі зробити висновок щодо відповідності освітньої діяльності за ОПП «Громадське здоров'я» рівню А за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Ознайомлення з офіційними сайтами СумДУ ЕГ переконалась, що в ЗВО визначено чіткі та зрозумілі процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, які відображені у відповідних документах, оприлюднених у відкритому доступі, у розділі «Публічна інформація СумДУ» (<https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/public-info.html>) зокрема: Статут СумДУ (<https://normative.sumdu.edu.ua/index.php?task=getfile&tmpl=component&id=802fff39-ofb2-e011-9640-001a4be6do4a&kind=1>); Стратегічний план розвитку Сумського державного університету на 2020 – 2026 роки (<https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=52fedeb8-8e42-ea11-b021-001a4be6do4a&kind=1>); Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<https://normative.sumdu.edu.ua/index.php?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6do4a&kind=1>); Кодекс академічної доброчесності (<http://bit.do/fQcaD>); Кодекс корпоративної культури СумДУ та інші документи. Дані нормативні документи є зрозумілими та доступними для

всіх бажаючих, а також у повній мірі дотримуються на практиці, в чому переконалась експертна група під час інтер'ю з фокус-групами НПП, здобувачів вищої освіти та стейкхолдерами.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Експертною групою встановлено, що на сайті СумДУ в розділі «Каталог освітніх програм» (<https://op.sumdu.edu.ua/#/>), у відповідності до Наказу ректора СумДУ «Щодо оприлюднення освітніх програм, їх освітніх компонентів та інформації про дотримання Ліцензійних вимог» (<http://bit.do/fQccU>) розміщені освітні програми за спеціальністю 229 «Громадське здоров'я» різних років (від 2021 до 2023). Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зацікавлених стейкхолдерів. Також на цій же сторінці розміщена електронна скринька для пропозицій, зауважень щодо освітньої програми куди всі охочі можуть надіслати свої пропозиції чи зауваження або заповнити відповідну онлайн-форму.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група встановила, що ЗВО вчасно оприлюднює точну та достовірну інформацію про освітню програму, включаючи її мету, викладання та оцінювання, освітні компоненти, програмні результати навчання на офіційному сайті (<https://op.sumdu.edu.ua/#/>). Всі зацікавлені особи мають змогу ознайомитися з її змістом. А на сайті кафедри (<https://pubhealth.med.sumdu.edu.ua/>) розміщена та постійно оновлюється інформація про дисципліни, розклад та інша важлива для забезпечення освітнього процесу інформація. Разом з тим експертна група фіксує наявність певних складностей в роботі з сайтами СумДУ, зокрема: у пошуку окремих запитів на документи та пошуку вибіркових дисциплін. Це створює певні труднощі при пошуку інформації.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. Сайт СумДУ зручний у користуванні, усі внутрішні нормативні документи розміщаються вчасно та релевантно. 2. ОП оприлюднена на офіційному сайті ЗВО за всі роки, створено умови для отримання зворотнього зв'язку від зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Пошукова система дуже чутлива до трактування пошукового запиту. Виникають труднощі при пошуку інформації щодо певних нормативних документів та вибіркових курсів. Рекомендуємо удосконалити систему пошуку інформації, шляхом спрощення або зробити розширену – за ключовими словами.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ фіксує, що ОП «Громадське здоров'я» у контексті критерію 9 відповідає вимогам публічності: основні документи та процедури, що забезпечують та регулюють освітній процес в ЗВО доступні, актуальні та зрозумілі. Всі зацікавлені сторони (роботодавці, здобувачі вищої освіти та інші) можуть брати участь в обговоренні проектів освітніх програм та їхня думка враховується. Некритичні недоліки, пов'язані з деякою складністю пошукової системи, не впливають на критерій публічності та прозорості в ЗВО. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 9 на рівні В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для отримання аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільніх дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної добросовісності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної добросовісності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросередовища	A
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали своєю функцією добросовісно, неупереджено і доброочесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Юрочко Тетяна Петрівна

Члени експертної групи

Рингач Наталія Олексandrівна

Заяць Юлія Богданівна